

Arbeiders aller landen, verenigt u!

INTERNATIONALISME & wereld revolutie

Nr. 384

1e - 2e kwartaal 2026 1.5€

Nr. 158

nl.internationalism.org
benelux@internationalism.org

PERSORGAAN IN HET NEDERLANDS VAN DE INTERNATIONALE KOMMUNISTISCHE STROMING

Geconfronteerd met oorlog, bloedbaden, uitbuiting, ellende...

Hoe kunnen we de wereld vervanderen?

De wereld verandert in een groot kerkhof. Sinds enkele weken staat het Midden-Oosten opnieuw in brand. Na Gaza laten Israël en de VS nu een regen van bommen neerdalen op Libanon en Iran, terwijl de 'Revolutionaire Garde' en Hezbollah raketten, drones en raketten afvuren op de buurlanden. Onder deze regen van bommen probeert de burgerbevolking, gegijzeld door de imperialistische rivaliteit van alle strijdende partijen, wanhopig aan de dood te ontsnappen. Ze dwalen rond tussen het puin en de ruïnes en stappen over de lijken heen die de straten van Teheran, Beiroet en nog vele andere steden bezaaien.

Een grenzeloze wreedheid...

Een belangrijk deel van de mensheid wordt momenteel afgeslacht over de hele wereld. Volgens de VN heeft de burgeroorlog in Soedan in drie jaar tijd "meer dan 200.000 doden veroorzaakt, bijna 14 miljoen mensen ontheemd en de ergste wereldwijde voedselcrisis veroorzaakt". In vier jaar tijd heeft de oorlog in Oekraïne, met 500.000 tot 600.000 doden, militairen en burgers samen, de titel veroverd van het ergste bloedbad op het Europese continent sinds de Tweede Wereldoorlog. Overall breiden oorlogen zich uit, nemen ze toe of staan ze op het punt uit te breken, zonder andere uitkomst dan dood, vernietiging en verwoesting.

Wat betreft de landen die niet direct worden getroffen door oorlogconflicten op hun grondgebied: daar schieten de uitgaven voor wapenrusting omhoog. In Frankrijk zal het defensiebudget stijgen van 32 miljard in 2017 tot meer dan 67 miljard in 2030. In Groot-Brittannië is dit de sterkste langdurige stijging van de defensie-uitgaven sinds het einde van de Koude Oorlog!

Tegen de achtergrond van een wereldwijde

economische crisis betekent de allesverslindende kanker van de oorlogseconomie bezuinigingen op de begrotingen voor gezondheidszorg, onderwijs en cultuur, en de militarisering van het werk, met voor de arbeiders helse werkritmes, personeelskrimpelingen en loonsverlagingen terwijl de prijzen van voedsel en energie explosief stijgen... Overall, in alle landen, roept de bourgeoisie op om deze offers te aanvaarden in naam van het hoger belang van de natie en de vrede.

... en doodlopende wegen

Dat mogen we niet accepteren! Onze wereld heeft het vermogen om de hele mensheid te voeden, te huisvesten, te kleden en te verzorgen, met respect voor het milieu. We beschikken over de kennis en de technologie. In plaats daarvan worden alle sociale krachten in de vernietiging gestort: de bourgeoisie geeft de orders en de arbeidersklasse betaalt overall ter wereld de prijs. We moeten dus strijden! Maar hoe?

In maart vonden er in de Verenigde Staten en Spanje enorme demonstraties plaats onder de leuzen "No Kings" en "tegen de oorlog". Duizenden oprecht verontwaardigde mensen kwamen bijeen tegen de gruwelen van deze wereld. In werkelijkheid zijn ze in een val gelopen: de bourgeoisie weet dat een groeiend deel van de arbeidersklasse zich de vraag stelt hoe te strijden. Zij komt daarom met haar valse antwoorden en voert een groot aantal van degenen die willen handelen in een doodlopend straatje.

Die van het 'pacifisme' bijvoorbeeld, die de verontwaardiging van de arbeiders tegen de wreedheid van de oorlog omvormt tot een zoete melodie ter verdediging van vrijheid en vrede... binnen het kapitalisme. Alsof dit systeem van

uitbuiting en onderdrukking zonder oorlog zou kunnen bestaan. De geschiedenis toont juist aan dat de logica van het pacifisme altijd tot oorlog leidt. Zo diende deze ideologie als rechtvaardiging voor de sociaaldemocratie om deel te nemen aan de Eerste Wereldoorlog. Omdat het zogenaamd een conflict was dat werd begonnen door 'de anderen', de 'oorlogszuchtigen', de 'barbaren'. Kortom, men moest zich op zijn beurt laten inlijven om de 'democratie', de 'beschaving' en de 'vrede' te verdedigen.

Dan de democratie, nog een troef van de bourgeoisie, 'een vorm van kapitalisme die geluk, welvaart en vrede zou brengen... die de dictatuur echter wil vernietigen'. In werkelijkheid is de democratie net zo barbaars: de atoombommen op Hiroshima en Nagasaki, de napalm in Vietnam, de marteling met elektroden in Algerije... deze gruweldaden zijn misdaden begaan door de grote democratieën. Of ze nu links of rechts zijn, democratisch of autoritair, alle kapitalistische staten moorden, martelen, verdrijven, sluiten op, hongeren uit...

Sinds 1914 staan oorlog en de voorbereiding daarop centraal in het leven van het kapitalisme in verval. Het kapitalistische systeem overleeft de verwoestingen van de concurrentie alleen door de toegenomen uitbuiting van de arbeidersklasse. Het heeft het proletariaat geen andere keuze te bieden dan die van de ene natie in oorlog tegen de andere, dan die van een economische macht in economische concurrentie met de andere, dan die van de ene kant van de grens tegen de andere. Kapitalisme is oorlog! En uitbuiting is dood en ellende!

De enige uitweg: de klassenstrijd

Om deze dodelijke dynamiek tegen te gaan,

moeten we strijden en ons verzetten tegen alle offers die de bourgeoisie van ons eist. Door onze strijd, als uitgebuite klasse, kunnen we een gunstige krachtsverhouding scheppen tegenover de heersende klasse: laten we klassensolidariteit stellen in plaats van de verdediging van de ene sector tegen de andere, laten we klassensolidariteit stellen in plaats van de verdediging van de ene staat tegen de andere. We moeten dit verrotte systeem omverwerpen: de wereldwijde proletarische revolutie is het enige alternatief voor het barbaarse kapitalisme.

Overall wordt de arbeidersklasse aangevallen. Overall heeft zij dezelfde belangen. Overall moet zij dezelfde strijd voeren, dezelfde solidariteit ontwikkelen, over de grenzen heen.

Maar het is in de geïndustrialiseerde landen van Europa en Noord-Amerika, waar de militaristische dynamiek explodeert, waar de arbeidersklasse de grootste historische ervaring heeft, waar zij al decennia lang geconfronteerd wordt met de valkuilen van de democratie, met de sabotage van de 'vrije' vakbonden, het is in deze landen, waar het kapitalisme is ontstaan, dat de arbeidersklasse de weg moet wijzen aan het proletariaat van de hele wereld, door een bewuste, solidaire en vastberaden strijd te voeren tegen de bourgeoisie en de afschuwelijke levensomstandigheden die zij oplegt.

Het kapitalisme leidt de mensheid naar de ondergang; alleen de wereldwijde proletarische revolutie biedt een uitweg uit dit kwijnende en barbaarse systeem. De leus van *het Kommunistische Manifest* is actueler dan ooit: "De proletariërs hebben geen vaderland. Proletariërs aller landen, verenigt u!"

Julie, 13 april 2026

Oorlog in Iran

De doos van Pandora van een verrotte productiewijze

De vooruitzichten die de wereldsituatie biedt, wekken overall een diep gevoel van ongerustheid op. Oorlogen verspreiden zich over de hele planeet en weerleggen daarmee de ijdele beloften van vrede van de wereldleiders die de media overspoelen. Het Amerikaans-Israëliëse offensief tegen Iran en Libanon, evenals de tegenaanval van Iran en zijn bondgenoten, hebben het hele Midden-Oosten in brand gezet. De oorlog in Oekraïne duurt nu al vier jaar en niets wijst erop dat er een oplossing in zicht is. Kijk je verder naar het oosten, dan zie je confrontaties tussen Afghanistan en Pakistan, tussen Pakistan en India, Cambodja en Thailand. Kijk je naar het westen en dan zie je het genocidale conflict in Soedan, de schijnbaar eindeloze oorlog in Congo, de gevechten tussen islamitische bendes en de Nigeriaanse staat... Ondertussen bevestigt elk nieuw wetenschappelijk rapport over de kli-

maatverandering dat het kapitalistische systeem niet in staat is om de vernietiging van het milieu het hoofd te bieden. En de toenemende militaire barbaarsheid versterkt niet alleen de destabilisatie van de toch al in grote moeilijkheden verkerende wereldeconomie, maar leidt ook tot extra ecologische rampen, waardoor het voor staten over de hele wereld vrijwel onmogelijk wordt om ook maar een minimum aan middelen te besteden aan het verzachten van de gevolgen van de opwarming van de aarde.¹

Het is niet verwonderlijk dat angst, nihilisme en apocalyptische gevoelens overall toenemen, en leiden tot steeds irrationeler reacties van de heersende klasse. Zo is bijvoorbeeld gemeld dat hoge officieren van het Amerikaanse leger vurige preken hebben gehouden voor de troepen die betrokken zijn bij het conflict met Iran. Daarin legden

ze uit dat het leger door God zou zijn gezalfd om Armageddon en de terugkeer van Jezus in te luiden! Maar velen vermoeden terecht dat de oorlog in het Midden-Oosten een tastbaar teken is dat de wereldleiders de greep verliezen op een wereld van oorlogen, die afglijdt naar nieuwe niveaus van barbarij en zelfvernietiging, en dat de toekomst van de mensheid zelf wordt bedreigd.

Geconfronteerd met de rampen die door oorlogen en de toenemende chaos worden veroorzaakt, worden kleine minderheden over de hele wereld zich ervan bewust dat achter deze dodelijke spiraal een heel maatschappelijk systeem schuilgaat, een systeem van klassenheerschappij dat blijkt geeft van zijn onvermogen om aan de behoeften van de mensheid tegemoet te komen; een seniel en verrot systeem dat 'overleeft' door de wereldbevolking te confronteren met de ene ramp na de andere: dit is het kapitalisme in het tijdperk van zijn verval en ontbinding.

Een schot in het duister met wereldwijde gevolgen

Het is duidelijk (ook voor grote delen van de heersende klasse zelf) dat de oorlog tegen Iran in gang is gezet zonder enig plan of duidelijk doel, en dat de verklaarde doelen met de dag veranderen. Is deze indrukwekkende (en uiterst kostbare) mobilisatie van de Amerikaanse militaire macht louter bedoeld om te voorkomen dat Iran een atoomwapen ontwikkelt, om zijn militaire capaciteiten te vernietigen, of is ze erop gericht het regime van de ayatollahs eenvoudigweg omver te werpen? Hoe zal het conflict dan eindigen, zonder een duidelijk doel, voor zover een dergelijk doel überhaupt kan worden vastgesteld in de context

van de totale irrationaliteit van de huidige imperialistische oorlogen? Heeft de Amerikaanse regering de mogelijkheden van Iran ingeschat om terug te slaan, niet alleen door raketten en drones af te vuren overall in het Midden-Oosten en zelfs daarbuiten, en door een tactiek van verschroeiende aarde toe te hanteren in de hele regio, maar ook, en waarschijnlijk nog belangrijker, door de wereldeconomie een zware klap toe te brengen door de Straat van Hormuz te sluiten, een essentiële verkeersader voor de wereldhandel en de energievoorziening?

Bovendien is het op zijn zachtst gezegd zo dat de huidige president van de grootste 'democratie' ter wereld blijkt geeft van een verwerpelijk cynisme. Omdat de Amerikaanse luchtmacht moeite heeft om de Iraanse raketten en drones op te sporen, neemt ze geen genoegen met de willekeurige vernietiging van bruggen, ziekenhuizen en scholen, maar dreigt Trump openlijk met de vernietiging van elektriciteitscentrales en drinkwaterinstallaties! Wat begon als een oproep om de Iraanse bevolking te bevrijden van een misdadig regime, eindigt in dreigementen om diezelfde bevolking te vernietigen door 'Iran in de vergetelheid te drijven' en het land terug te bombarderen 'naar het stenen tijdperk'!

Dit gebrek aan een samenhangend plan wordt doorgaans verklaard door te wijzen naar Trump en zijn handlangers, en in het bijzonder naar Trump's narcistische of egocentrische persoonlijkheid, zijn onvermogen om coherent te denken, of zijn toenemende tekenen van seniliteit. Trump is inderdaad dit alles. Maar zoals het spreekwoord stelt: 'de juiste man op de juiste plaats'. Het feit

wordt vervolgd op pagina 2

inhoud

- "No Kings" betogingen
De verdediging van de democratische rechten is een valstrik voor het proletariaat..... 3
- Economische crisis
De onverbidelijke versnelling van de crisis toont het historische bankroet van het kapitalisme 3
- De zaak Epstein
Verval en verrotting van de heersende klasse..... 4
- In geen enkele oorlog een kant kiezen
Welke inschatting van de discussiebijeenkomst van het Transnational Social Strike Platform?...4
- Openbare bijeenkomsten van de IKS
Moeten we het ordewoord van het "revolutionnaire defeatisme" vooropstellen?..... 5
- 80 jaar geleden, de oprichting van de Kommunistische Linkerzijde van Frankrijk (I)
De vlam van de revolutionaire organisatie levend houden..... 8

OORLOG IN IRAN

dat zo'n persoon aan het hoofd van de machtigste natie ter wereld kan worden geplaatst, zegt veel over de aard en de ontwikkeling van het kapitalistische systeem, dat niet alleen al meer dan een eeuw achterhaald is, maar sinds het einde van de jaren 1980 ook in de laatste fase van zijn verval is beland. Het onvermogen om de mensheid een toekomst te bieden, en zelfs om zich überhaupt een toekomst voor te stellen, leidt onvermijdelijk tot leiders die steeds minder in staat zijn om te anticiperen en die zelf in een staat van ontkenning verkeren ten aanzien van wat ons te wachten staat. Het feit dat Trump blijft volhouden dat klimaatverandering een enorme hoax is, of dat Amerika aan de vooravond staat van een 'nieuw gouden tijdperk', is een flagrant symptoom van deze irrationele kortzichtigheid.

De improvisatie, onhandigheid en wrok van Trump en zijn onbekwame kliek dragen bij tot de versnelling van de tendens van de Amerikaanse macht om niet langer op te treden als het belangrijkste bastion van de kapitalistische wereldorde, maar als een steeds grotere destabiliserende kracht over de hele planeet. Deze tendens dateert echter van ver vóór het bewind van Trump. In het begin en het midden van de jaren 2000 hadden we bijvoorbeeld in veel van onze artikelen en internationale resoluties opgemerkt dat, geconfronteerd met de toenemende wanorde in de imperialistische verhoudingen die na de ineenstorting van het Russische blok was ontstaan, de Verenigde Staten zelf de belangrijkste aanstichter van wereldwijde chaos werden, ondanks (of liever gezegd dankzij) hun inspanningen om hun belangen te verdedigen door middel van demonstraties van brute militaire macht. Wat er in Irak is gebeurd, is hiervan een schoolvoorbeeld: de spectaculaire omverwerping van het regime van Saddam Hoessein in 2003 heeft niet kunnen voorkomen dat Irak in een enorm bloedbad en een eindeloze versplintering terecht kwam. Irak is zelfs een broeinest van regionale destabilisatie geworden, met talrijke oncontroleerbare milities en terroristische groeperingen, zoals ISIS, die zich over de regio en daarbuiten hebben verspreid.

De omvang van deze oorlog tegen Iran, evenals de intensiteit en de chaos die deze teweegbrengt, hebben geleid tot een ongekende wereldwijde destabilisatie. Door de militaire, politieke, economische en ecologische gevolgen tilt de oorlog tegen Iran deze destabilisering naar een veel hoger niveau, waarbij vrijwel het hele Midden-Oosten in het moeras wordt meegezogen. Maar de gevolgen reiken overduidelijk tot buiten de regio, want het Midden-Oosten is het epicentrum waar de spanningen tussen de grootmachten zich concentreren en waar cruciale economische en strategische belangen met elkaar botsen. Het Midden-Oosten is trouwens al decennia lang een van de grootste mijnenvelden van de internationale geopolitiek.

De huidige oorlog brengt niet alleen een catastrofale schade toe aan de wereldeconomie, maar heeft ook een impact op de relaties tussen imperialistische naties, bijvoorbeeld binnen de BRICS-landen, maar vooral binnen de NAVO, waar zich een steeds duidelijker scheiding aftekent tussen de Europese landen en de Verenigde Staten. Dit conflict destabiliseert het geopolitieke evenwicht op wereldvlak en sleurt steeds meer staten en burgerlijke facties in zijn maalstroom mee. Dit komt in wezen doordat de onderliggende tendens tot 'interne desintegratie' van het kapitalisme (om de Kommunistische Internationale van 1919 te citeren) al enkele decennia met reusachtige stappen toeneemt

Anti-Trumpisme, antifascisme: ideologische verdedigingsmechanismen van het kapitalisme

De ideologie van de kapitalistische klasse werpt talrijke hindernissen op om de verdieping en uitbreiding van

een reël begrip van de maatschappelijke werkelijkheid te belemmeren.

De volledige verantwoordelijkheid voor de toestand toe te schrijven aan Trump en zijn factie heeft een hele specifieke ideologische functie: de gedachte ingang te doen vinden dat als deze bende zou kunnen worden vervangen door 'serieuze' en 'democratische' politici, de diepgaande ontwikkeling van een gedoemd kapitalisme zou kunnen worden omgekeerd. Vandaar de zogenaamde noodzaak om zich voor te bereiden op de volgende verkiezingen, om de Democratische Partij of zelfs de meest verstandige vleugel van de Republikeinse Partij te steunen in hun campagnes om van Trump af te komen, 'verantwoordelijke mensen' weer aan het roer te zetten en bij te dragen aan het herstel van een 'op regels gebaseerde orde' op internationaal vlak. Kortom, dit argument is een middel om de rijping en verspreiding van een heel andere conclusie te verhinderen: dat het echte probleem niet deze of gene politicus of politieke partij is, maar het kapitalisme zelf, inclusief de schijnvertoning van de parlementaire democratie en de internationale instellingen (VN, NAVO, enz.) die bestaan om zijn wereldheerschappij in stand te houden.

Hetzelfde geldt voor de illusie dat het Israëlische imperialisme een vredespolitiek zou kunnen voeren als Netanyahu en de religieuze fanatici in zijn regering bij de komende verkiezingen zouden kunnen worden verdreven, terwijl alle Israëlische politieke partijen, zowel rechts als links, zich schamteloos aansluiten bij de aanval op Iran. Of dat er een einde zou komen aan de marteling en het afslachten van dissidenten in Iran als het wrede bewind van de ayatollahs zou worden vervangen door democratische oppositiepartijen, of zelfs door het herstel van de Pahlavi-dynastie.

En dat geldt ook voor het argument dat Trump en zijn klonen in andere landen een bedreiging vormen voor de democratie, dat ze ons 'naar het fascisme' leiden. Het is waar dat we, met het trumpisme, de staat steeds vaker zijn toevlucht zien nemen tot direct repressieve methoden, tot geweld in eigen steden dat alleen te vergelijken is met het geweld dat in Iraanse steden wordt toegepast. Het gebruik van ICE, als een soort pretoriaanse garde van de leider, die dient om de bevolking van de Verenigde Staten openlijk te terroriseren, doet ook denken aan eerdere autoritaire regimes zoals het fascisme van Mussolini of het nazisme van Hitler, hoewel de historische omstandigheden die deze regimes deden ontstaan vandaag heel anders zijn. Maar de belangrijkste leugen die schuilgaat achter deze schijnwaarheid, is de illusie dat het, om tegen dergelijke voorbeelden van repressie, tegen de arrestaties en uitzettingen van proletarische immigranten te strijden, voldoende zou zijn om de burgerlijke oppositiekrachten en hun protesten rond de verdediging van de 'echte Amerikaanse democratie' te volgen. Kortom, deze campagnes roepen het proletariaat op om op te gaan in de massa van de burgers en zich te scharen achter burgerlijke politieke ordewoorden, in plaats van zich te verenigen en zich te organiseren rond zijn eigen klassenbelangen.

Deze klassenbelangen, hoewel deze zich in de eerste plaats vooral op economisch vlak stellen, omvatten zeker ook de verdediging van onze klassenbroeders tegen staatsrepressie. Maar de geschiedenis heeft aangetoond dat wanneer arbeiders hun eigen klassenstrijd opgeven en gehoor geven aan de oproepen om zich aan te sluiten bij een 'volksfront' achter zogenaamd 'progressieve' facties van de bourgeoisie om 'het fascisme te stoppen', zij zich met handen en voeten overleveren aan de barbaarsheid van de klassenvijand. Tijdens de zogenaamde Spaanse revolutie van 1936-1939 werden de arbeiders bijvoorbeeld niet alleen bestreden door Franco en zijn troepen, maar ook door de milities van het Volksfront, met name tijdens de barricadegevechten in Barcelona in mei 1937.

De realiteit van de op internationaal recht gebaseerde 'orde'

De 'democratische' bourgeoisie in de Verenigde Staten en West-Europa betreurt het verdwijnen van de 'internationale rechtsorde' die na de Tweede Wereldoorlog tot stand kwam. Deze 'orde' ligt in puin als gevolg van de Amerikaanse dreigementen tegen Groenland, een 'bondgenoot' van de NAVO, de ontvoering van Maduro, de poging om in plaats van de VN een 'Vredesraad' te scheppen onder het voorzitterschap van Trump, en de breuk tussen de voormalige bondgenoten van Europa en de Verenigde Staten, die duidelijk werd door de weigering van de Europese NAVO-bondgenoten om mee te doen aan Trump's oorlog en mee te werken aan het vrijmaken van de Straat van Hormuz.

Maar wat was deze 'internationale rechtsorde' in werkelijkheid? Het was vanaf het begin een Amerikaanse orde, die in de eerste plaats was gevormd om de opkomst van de USSR als wereldwijde imperialistische macht tegen te gaan. De vorming van het systeem van twee blokken legde inderdaad een zekere discipline op aan de landen die onder de 'bescherming' van de Verenigde Staten of Rusland stonden. Maar we mogen niet vergeten dat de leiders van beide blokken voortdurend bereid waren hun autoriteit als 'beschermheer' te handhaven middels staatsgrepen, moorden en vooral middels eindeloze proxy-oorlogen, zoals in Korea, Vietnam, Afrika en elders, oorlogen die werden gevoerd in naam van de 'indaming van het communisme' of de 'nationale bevrijding' en die miljoenen levens hebben gekost. Het was een 'rechtsorde' waarboven voortdurend de dreiging hing van een nucleaire holocaust.

Toen het Russische blok in 1989 instortte, voorspelde het IKS dat we op het punt stonden een fase in te gaan waarin de internationale verhoudingen zouden worden gedomineerd door het principe van het 'ieder voor zich', een toenemende golf van chaos en onvoorspelbaarheid die de tendens van het kapitalisme in verval tot oorlog

niet tenietdeed, maar er slechts een andere vorm aan gaf. Tijdens de eerste jaren van deze nieuwe fase traden de Verenigde Staten, in een poging hun militaire superioriteit te gebruiken om hun voormalige bondgenoten in het gareel te houden en de golf van chaos en destabilisatie in te dammen, op als wereldwijde 'politieagent'. Maar zoals we al hebben gezegd, hadden Amerikaanse acties, zoals de eerste Golfoorlog of de invasies van Afghanistan en Irak, in het begin van de jaren 2000, het tegenovergestelde effect: ze versnelden het uiteenvallen van de oude allianties en stortten de binnengevallen landen in chaos. Sindsdien hebben we gezien dat dit proces van ontbinding steeds meer versnelde, wat een steeds dodelijker wordende omgeving heeft gecreëerd, gekenmerkt door belangrijke momenten zoals de Covid-pandemie in het begin van de jaren 2020. Landen die zogenaamd gehecht waren aan de 'regels' en de internationale gemeenschap, pleegden tijdens die pandemie regelrechte piraterij en jatten maskers en medische apparatuur van de start- en landingsbanen om de ineenstorting van de gezondheidszorg het hoofd te bieden. De Covid-pandemie zorgde er ook voor dat de hele logistiek van de wereldwijde productie en handel abrupt tot stilstand kwam. Deze gebeurtenis werd gevolgd door een reeks grootschalige conflicten, zoals de Russische invasie van Oekraïne en de oorlog tussen Israël, Hamas en Hezbollah. De Amerikaans-Israëlische aanval op Iran, en de tegenaanval van Iran op de buurlanden en de wereldhandel, betekenen dat het proces van afglijden naar een ongecontroleerde militaire barbaari inderdaad een nieuwe dimensie heeft gekregen, wat bevestigt wat de Kommunistische Internationale in haar eerste Manifest van 1919 stelde, tegenover de ruïnes die de Eerste Wereldoorlog had achtergelaten en die het begin van het verval van het kapitalisme markeerden: *"het uiteindelijke resultaat van de kapitalistische productiewijze is chaos"*.

Men zou kunnen denken dat het doel van Trump was, net als kort daarvoor in Venezuela, een vijandig regime te onderwerpen en een slag toe te brengen

aan China, de belangrijkste uitdager van de Verenigde Staten, waarvan Iran op economisch en strategisch vlak een belangrijke imperialistische bondgenoot is. Maar in plaats van de Amerikaanse hegemonie in het Midden-Oosten met geweld op te leggen, heeft dit conflict de Verenigde Staten in een nieuw moeras gezogen: ofwel raakt Trump verstrikt in een spiraal van eindeloze verwoestingen, met een opeenvolging van bombardementen, wapenstilstanden, blokkades van zeestraten en havens, commando-operaties, vernietiging van infrastructuur, bloedbaden... ofwel trekt hij zijn leger terug en laat een enorme chaos achter. Hoe dan ook, Amerika is niet alleen vernederd en meer dan ooit geïsoleerd, maar heeft ook zijn troepen uit de Stille Oceaan moeten terugtrekken, waardoor zijn positie ten opzichte van China is verzwakt. En dit alles met als enig resultaat dat de chaos veroorzaakt bij de vijand een onmiddellijke terugslag had op de VS. Aan de andere kant is ook Iran begonnen met een pure tactiek van verschroeiende aarde. Als het regime ten onder moet gaan (wat op korte termijn steeds minder waarschijnlijk wordt), dan zal het dat doen door chaos en barbarij te veroorzaken.

Deze logica van zelfvernietiging, van steeds grotere conflicten, waarbij niemand wint, is exemplarisch voor het kapitalisme. Dit systeem ligt werkelijk op sterven en als het niet omvergoorpen wordt, zal het de hele mensheid met zich mee in de afgrond sleuren. Daarom is het zo belangrijk dat de arbeidersklasse en haar revolutionaire minderheden elke illusie verwerpen dat dit dodelijke traject kan worden omgekeerd door van politieke leiders te wisselen, de mondiale instellingen nieuw leven in te blazen of de staat te 'democratiseren'. Onze vijand is niet deze of gene politicus of politieke partij, dit of dat land, maar de productiewijze zelf die zich voedt met uitbuiting en oorlog voortbrengt, en waaraan alleen de revolutionaire strijd van de uitgebuite klasse in alle landen een einde kan maken ■

Amos, april 2026

1) Zie *Manifest over de ecologische crisis: Is het mogelijk de vernietiging van de planeet te stoppen?*

LEES OP DE WEBSITE VAN DE IKS Imperialistische oorlog in het midden oosten: Het kapitalisme is oorlog! Oorlog aan het kapitalisme!

We publiceerden op onze website een gezamenlijke verklaring van Internationalist Voice en de IKS over de oorlog in het Midden-Oosten, een initiatief van IV, dat, geconfronteerd met deze grote stap in de richting van de barbaarsheid, hiervoor terecht had opgeroepen.

"Terwijl de vlammen van de oorlog aan alle kanten uit sloegen, lanceerde Trump zijn verkiezingscampagne temden van een mediagekte, waarbij hij zichzelf als vredestichter presenteerde. Hij beloofde dat hij, eenmaal gekozen, een einde zou maken aan alle oorlogen, waarbij hij een vredelievend imago uitstraalde en zelfs beweerde dat hij de Nobelprijs voor de Vrede verdiende. De terugkeer van Trump aan de macht heeft de oorlogen echter niet alleen niet tot stilstand gebracht, maar de militaire spanningen zelfs verergerd: de oorlog in Oekraïne duurt voort, het bloedbad in Gaza houdt aan ondanks het staakt-het-vuren, en tegelijkertijd zijn de militaire spanningen tussen Thailand en Cambodja, de conflicten tussen India en Pakistan, de botsingen tussen Pakistan en Afghanistan, de oorlogen in Myanmar, Syrië, Soedan en Nigeria, evenals de militaire spanningen in Venezuela, voortgezet. Nu is er een grootschalige oorlog uitgebroken in het Midden-Oosten, waarbij ongeveer vijftien landen betrokken zijn of erdoor getroffen worden. Tegenwoordig is oorlog niet langer louter een militaire gebeurtenis; in toenemende mate weerspiegelt ze het kapitalistische systeem in het barbaarse tijdperk van het imperialisme en de levenswijze die het voortbrengt.

Imperialistische oorlogen zijn niet louter het resultaat van beslissingen van oorlogszuchtige leiders; ze drukken veeleer de aard zelf uit van het kapitalistische systeem in het huidige tijdperk. Ongeacht het masker dat elke staat draagt – of hij zichzelf nu democratisch noemt of openlijk dictatoriaal is, of hij beweert vredelievend te zijn of openlijk de vlag van de oorlog hijst – ze hebben allemaal één fundamenteel kenmerk gemeen: het opofferen van de arbeidersklasse en de onderdrukten als kanonnenvoer in imperialistische oorlogen. Zonder uitzondering dragen al deze staten de verantwoordelijkheid voor deze oorlogen, en zijn ze allemaal oorlogsmisdadigers.

In tegenstelling tot de demagogie en leugens van de burgerlijke gangsters, die beweren dat de Verenigde Staten en Israël met 'precisieaanvallen' slechts politieke en militaire functionarissen willen uitschakelen en zich richten op de militaire infrastructuur van de islamitische bourgeoisie, is de werkelijkheid heel anders. In de praktijk richten alle partijen zich ook op civiele infrastructuur: fabrieken, scholen, woonwijken, raffinaderijen, werkplekken, sporthallen, markten en zelfs klinieken en ziekenhuizen worden gebombardeerd. De commandant van het Amerikaanse Central Command heeft verklaard dat de omvang van de eerste 24 uur van de huidige operatie tegen Iran twee keer zo groot was als die van de operatie tegen Irak in 2003. De waarheid is deze: alle partijen zijn medeplichtig aan het plegen van oorlogsmisdaden..." ■

Het vervolg op nl.internationalism.org

"NO KINGS" BETOGINGEN

De verdediging van democratische rechten is een valstrik voor het proletariaat

Op 28 maart 2026 vonden de grootste en meest wijdverspreide demonstraties in de geschiedenis van de Verenigde Staten plaats. Acht miljoen mensen namen deel aan 3.300 demonstraties in alle vijftig staten. Ook in de verkiezingsbolwerken van Trump werd gedemonstreerd. Er waren zowel bijeenkomsten in grote steden als in kleine plaatsen. In Minnesota, het epicentrum van de terreur door de immigratiepolitie (de ICE), werden twee demonstraties georganiseerd. Ook in andere landen vonden demonstraties plaats, met name in Canada, Europa, Japan, Australië en Thailand.

Veel demonstranten sloten zich aan bij de bijeenkomsten, bezorgd over de gevolgen van de oorlog tegen Iran. Maar eveneens teleurgesteld over de niet-nagekomen beloften van Trump om een einde te maken aan de 'eindeloze oorlogen'. Anderen sloten zich aan bij de demonstraties uit woede over de economische situatie. Ze waren woedend over de hoge prijzen, de ontslagen, de algemene onzekerheid en vooral inzake de voedselonzekeerheid; kortom woedend over de algemene verarming. Weer anderen deden mee om hun woede te uiten over het optreden van de ICE en de toegenomen repressie door de staat. Ten slotte waren er ook degenen die hun afkeer wilden uiten van de weerspannende figuur die Trump is. De leus "No Kings, no ICE, no War" geeft zo uitdrukking aan een breed spectrum van ontevredenheid, waarbij iedereen had zijn eigen motivatie had om deel te nemen.

Toch hadden de organisatoren een heel duidelijk doel: "In Amerika hebben we geen koningen. Echter: een gemaskerde geheime politie terroriseert onze gemeenschappen; Een illegale en rampzalige oorlog brengt ons in gevaar en jaagt de prijzen de hoogte in; Onze vrijheid van meningsuiting en ons recht om te stemmen worden bedreigd; Prijsstijgingen drijven gezinnen naar de afgrond; Trump wil als een tiran over ons heersen. Maar we zijn in Amerika, en de macht ligt bij het volk, niet bij troonpretendenten of

hun miljardairsvrienden".

Zeker, de oproep spreekt ook over de 'prijzen', maar enkel om de kwestie van de inflatie onmiddellijk te koppelen aan slogans over "onze vrijheid van meningsuiting, onze burgerrechten en ons recht om te stemmen". Het 'volk' zou zo de Amerikaanse democratie moeten verdedigen tegen een 'tiran'.

De groothedswaanzin van Trump en zijn ongebreidelde machtsvertoon vormen een gemakkelijk doelwit voor zijn tegenstanders. Maar zowel de Democraten als de Republikeinen hebben beide een lange geschiedenis van het rechtvaardigen van onderdrukking, oorlogen, marteling en het inzetten van de politie. Dit gebeurt altijd in naam van de verdediging van democratie en vrijheid. Er waren zowel de eindeloze oorlogen in Afghanistan, Irak en Vietnam als de oorlog tegen het terrorisme, met zijn moorden, martelingen en ontvoeringen. Zowel de Democraten als de Republikeinen hebben massale, onmenselijke uitzettingen uitgevoerd. Ze hebben allebei de politie (FBI, CIA en ICE) carte blanche gegeven tegen de arbeidersklasse.

Waarom? Omdat in Amerika de macht niet toebehoort aan 'het volk' en nog minder aan de arbeidersklasse. Net als overal elders behoort de macht toe aan de bourgeoisie. In Amerika, net als in alle landen ter wereld, onderdrukt de bourgeoisie het uitgebuite proletariaat steeds wreder. En in Amerika, net als elders, herkauwt ze een hele reeks leugens over 'vrijheid', 'democratie' en 'rechten'. Dit is bedoeld om het proletariaat te ketenen aan zijn uitbuiters, aan de burgerlijke staat en aan de natie. Dit om te verdoezelen dat de 'democratische staat' het meest doeltreffende middel is om de arbeidersklasse te onderdrukken!

De mobilisatie van acht miljoen mensen om "onze vrijheid van meningsuiting, onze burgerrechten en ons recht om te stemmen" te verdedigen, getuigt duidelijk van dit verraderlijke gevaar. 'No Kings' roept het proletariaat op de ijzeren greep van de 'democratische' dictatuur te verdedigen. 'No Kings' pro-

beert de arbeiders af te leiden van hun klassenbelangen tegen de kapitalistische uitbuiting. Deze beweging probeert hen ertoe aan te zetten zich in te laten met de strijd tussen rivaliserende burgerlijke facties. Ondanks alle goede bedoelingen van veel deelnemers vormden deze demonstraties dus een ware valstrik voor de arbeidersklasse.

Toch zijn veel arbeiders onder de demonstranten niet geneigd zich achter de Democratische Partij op te stellen. De linkervleugel van deze beweging probeert die arbeiders, die op zoek zijn naar antwoorden, net in die valstrik te lokken. Deze vleugel stelt de beweging voor als een beweging tegen de oligarchie en de dictatuur: "De omvang van de demonstraties van 28 maart getuigt van de diepe woede van het volk tegen de opkomst van de dictatuur in het land. Het getuigt van de woede tegen de escalatie van de imperialistische oorlog in het buitenland. Er is een confrontatie gaande tussen een kapitalistische oligarchie en de grote massa van de bevolking. De oligarchie breekt met de democratische regeringsvormen[...] De omvang van het verzet jaagt de heersende klasse angst aan. De mainstreammedia bagateliseert het om zo snel mogelijk over te gaan tot de orde van de dag."¹⁾ Ondanks het gebruik van zogenaamd 'marxistisch' woordgebruik blijft de boodschap dezelfde: de 'democratische staat' verdedigen tegen de 'dictatuur' van Trump. Deze bewering op World Socialist Website is bedrog: De bourgeoisie is verre van doodsbang en heeft de arbeiders juist kunnen mobiliseren ter verdediging van haar staat en van haar machtige ideologische wapen: de democratie. Ze is verheugd dat de ontevredenheid van de arbeiders over de oorlog wordt overschaduwd door een beweging die beweert dat het kapitalisme vreedzaam zou kunnen zijn. Het kapitalisme is het meest moorddadige systeem in de geschiedenis en zal niet vreedzamer worden door het tegenhouden van 'oorlogszuchtige individuen' zoals Trump. Zo wil ze voorkomen dat de arbeiders

beseffen dat het kapitalisme zelf de oorzaak van de oorlog is, en niet de een of andere politicus of partij.

Zeker, de regering-Trump is een ramp voor de Amerikaanse bourgeoisie. De oorlog tegen Iran; dreigementen tegen de Europese mogendheden; zijn zuivering van het leger en de rest van de staat; en de corruptie van de regering; dit alles is een catastrofe voor de Amerikaanse staat. Maar de wortel van dit politieke vandalisme is niet de persoon Trump: het is de historische impasse van het kapitalisme. Het mislukken van het militaire avontuur in Iran; de onmogelijkheid voor Trump om zich opnieuw kandidaat te stellen voor de presidentsverkiezingen; en zijn toenemende verlies aan populariteit; kunnen de chaos, de vernietiging en de onverantwoordelijkheid alleen maar versnellen. Trump en zijn regering zijn als een gewond dier dat voor zijn overleven vecht. Het gebruik van repressie tegen zijn politieke rivalen en iedereen die zich tegen hem verzet, zal alleen maar toenemen. De confrontaties met andere facties van de heersende klasse kunnen alleen maar vijandiger worden.

De dreiging dat arbeiders in deze confrontaties verstrikt raken neemt toe. Of ze nu worden opgeroepen om de 'democratische staat' te verdedigen of de facties die tegen Trump zijn. De 'No Kings'-beweging maakt deel uit van deze dreiging: daarom is ze zo gevaarlijk.

De arbeidersklasse moet weigeren zich te laten meeslepen in de verdediging van de democratische staat. Dat betekent weigeren zich op te offeren om de belangen van de heersende klasse te beschermen. Het is in haar belang om haar eigen autonomie te verdedigen, te strijden voor het behoud van haar banen, haar levens- en arbeidsomstandigheden.

In maart gingen 3.800 werknemers van het JBS-slachthuis in Colorado in staking. De meerderheid van hen zijn immigranten, afkomstig uit Haïti, Somalië, Myanmar en Mexico. Ze lieten zich niet intimideren door de dreiging van de ICE en vochten samen met hun kameraden om hun klassenbelangen te verdedigen:

"De stakers hebben oneerlijke arbeidspraktijken, gevallen van mensenhandel en loondiefstal gedocumenteerd, evenals lonen die geen gelijke tred hielden met de kosten van levensonderhoud in Colorado".

Sinds het begin van 2026 is er een reeks acties geweest, vaak beperkt tot één bedrijf of één sector, maar veelzeggend omdat ze plaatsvinden in een bedreigende sociale sfeer van chaos en angst. Zo was er de staking van tienduizenden gezondheidswerkers in New York, Californië en Hawaï; die van de werknemers van de Universiteit van Californië in februari; die van de werknemers van Freudenberg-NOK in Findlay op 24 maart; en die van de 620 technici van de scheepswerf General Dynamics Bath Iron Works voor een loonakkoord. 900 werknemers van de BP-raffinaderij in Whiting, Indiana, werden in maart uitgesloten nadat ze het loonbod van BP bij een stemming met 98,3% hadden afgewezen.

Ondanks hun geïsoleerde karakter tonen deze strijdbewegingen iets heel belangrijks aan: de werknemers zijn bereid hun belangen boven die van het nationale kapitaal te stellen.

De arbeiders in de Verenigde Staten staan niet alleen. Ondanks de stilte in de Amerikaanse media (in tegenstelling tot de internationale berichtgeving over de 'No Kings'-beweging) breken overal ter wereld, in Europa, Canada en elders, massale acties uit.

De arbeiders weigeren de offers te brengen die de bourgeoisie van hun eist om haar crisis en haar wapens te kunnen betalen. 'No Kings', daarentegen, en al diegenen die deze mobilisaties steunen, hoe kritisch ze ook zijn, slepen het proletariaat mee in de verdediging van het nationale belang en de kapitalistische staat ■

J & W, 12 April 2026

1) [The March 28 "No Kings" demonstrations: The political lessons](#), wsws.org (2026)

Economische crisis

De onverbiddelijke versnelling van de crisis toont het historische bankroet van het kapitalisme

Aanvallen op alle fronten: sinds een tiental maanden lopen de ontslagen wereldwijd in de miljoenen. Dit weerspiegelt een crisis die alle sectoren van de economie treft, met als opvallende uitzondering de wapenindustrie: de IT (Ubisoft, Oracle, Cap Gemini, IBM), de automobielsector (Aston Martin, Stellantis, Volkswagen, Bosch en alle toeleveranciers zoals Goodyear), de glasindustrie (Arc, Verallia), de detailhandel (Auchan, Jennyfer), het bankwezen en de financiële dienstverlening (ABN Amro in Nederland, Block in de cryptovaluta), de logistiek (Amazon, UPS, Ziegler), de geschreven pers (La Tribune, Washington Post), diverse industriële sectoren (Heineken, SEB, Erasteel, Lanxess en BASF) worden allemaal getroffen. Bij deze cijfers komen nog de ontslagen die het gevolg zijn van de invoering van kunstmatige intelligentie (AI) in de productieprocessen, met name in de IT, waarbij tienduizenden ingenieurs, technici en werkers werkloos worden, met weinig kans om snel weer werk te vinden. Hieraan kunnen we het schrappen van banen toevoegen onder de ambtenaren over de hele wereld, waarbij Trump en Musk slechts enkele maanden volgen op hun voorloper Milei met zijn kettingzaag. Het Franse nationale onderwijs is een ander goed voorbeeld voor de maanden die gaan komen.

Geen enkele nationale economie kan ontsnappen aan de zuivering die het

kapitalisme als geheel treft. China wordt net zo hard getroffen als andere landen, ondanks de ondoorzichtigheid van de werkloosheidscijfers in dat land. Duitsland wordt opvallend hard getroffen, omdat de industrie, die lange tijd werd gedragen door de groei van de Chinese binnenlandse markt, daar niet langer op kan rekenen. Het land ondervindt zeer sterke concurrentie, met name van de Chinese industrie, in zijn meest iconische productiesectoren: machines, chemie en de automobielsector. Dit vertaalt zich in een stortvloed van ontslagen in een land dat daar niet aan gewend is: Volkswagen en Opel, maar ook Bosch, Aumovio en alle toeleveranciers van de auto-industrie voorzien drastische personeelsinkrimpingen. BASF overweegt ernstig om een deel van zijn administratieve diensten te verplaatsen naar India en Maleisië; ook het chemiebedrijf Lanxess gaat zijn personeelsbestand inkrimpen. Al deze aankondigingen in het hart van de Europese industrie zijn het gevolg van een algemene economische verslechtering. In Duitsland zijn de nieuwe banen voornamelijk deeltijdbanen, terwijl de banen die verloren gingen geschoold, voltijds, productief en goed betaald waren.. De lijst is eindeloos. Zelfs de VN ontslaat wereldwijd massaal zijn werkers!

Deze ontslagen gaan gepaard met een verscherping van de politiek van de staten in de sociale en gezondheidssector

en een steeds strengere controle op werklozen: in Argentinië dereguleert de regering-Milei de arbeidsmarkt nog een beetje meer om ontslagen te vergemakkelijken, de dagelijkse arbeidsduur uit te breiden van 8 naar 12 uur, de opsplitsing van vakantiedagen toe te staan... België gaat op zijn beurt de duur van de werkloosheidsuitkering beperken, waardoor een deel van de werklozen automatisch van elk inkomen wordt uitgesloten.

Jonge werkers worden wereldwijd bijzonder hard getroffen: in Engeland leidt het financieringssysteem in hoger onderwijs, dat gebaseerd is op studietoelagen met variabele rente, tot enorme schulden voor pas afgestudeerden. In India zal meer dan de helft van de pas afgestudeerden geen werk vinden. Hetzelfde probleem doet zich voor in China, waar de jeugdwerkloosheid ver boven het nationale gemiddelde ligt: meer dan één op de zes jongeren is daar werkloos. De jeugdwerkloosheid wordt zelfs een steeds grotere punt van zorg voor de regering, naast de welig tierende "vloek van de 35 jaar" (leeftijd gerelateerde ontslagen).

De wereldeconomie gekenmerkt door de ontbinding

Al deze aanvallen zijn het gevolg van een duikvlucht die het kapitalisme sinds een vijftiental jaar doormaakt in een steeds onbeheersbaarder wordende economische crisis: financiële crises

(subprime in 2008 en staatschulden), destabilisatie van de wereldeconomie tijdens Covid, de wereldeconomie meegesleurd in de maalstroom van oorlog (Oekraïne, Gaza, Iran...). De inflatie wordt nog verergerd door een steeds instabieler wereldwijde situatie, een oorlogseconomie die wordt gekenmerkt door een duizelingwekkende explosie van militaire uitgaven, de stijging van de energieprijzen als gevolg van het conflict in Oekraïne en nu in Iran, de bijna overal ter wereld stijgende invoerrechten, verstoringen in de toeleveringsketens als gevolg van lokale conflicten zoals de problemen in de Straat van Hormuz, maar ook de steeds exorbitantere kosten van de verwoesting van het milieu.

Anderzijds onderstreept de steeds duidelijker wordende stagnatie van de wereldeconomie (buiten de wapenindustrie) de historische beperkingen van het systeem: de permanente overproductie, het onvermogen om het nationale politieke kader in het beheer van de economie te overstijgen, en de felle concurrentie tussen concurrerende naties drijven de bourgeoisie in steeds zelfvernietigendere strategie: zij breekt alle barrières en tegenmaatregelen af die na de Tweede Wereldoorlog zijn ingesteld om een minimaal gecoördineerde politiek te voeren ter bestrijding van de gevolgen van de historische crisis van het kapitalisme, zoals de openstelling van markten, de beperking van douanerech-

ten, de ontwikkeling van gemeenschappelijke normen en de invoering van een gecoördineerd monetair beleid.

Overproductie is duidelijk de oorzaak van de open crisis die tot ontslagen leidt. China bijvoorbeeld bereikt de grenzen van zijn binnenlandse markt, ondanks enorme subsidies om haar in staat te stellen de productie te absorberen. Het heeft geen andere keuze dan de wereld en zijn concurrenten te overspoelen met goederen die het niet op zijn binnenlandse markt kan afzetten.

De impact van het verval van het kapitalisme vertaalt zich in een versnelling van steeds kortzichtigere maatregelen van de staat. Dit alles wordt gekenmerkt door een steeds scherper versnippering van de nationale bourgeoisieën over de te voeren politiek, door irrationele en demagogische populistische programma's (zoals de tarievenoorlog, ontkennd door de regering-Trump), en door de ideologische verblindende burgerlijke klieken, die zich hysterisch vastklampen aan hun privileges. De druk van de ontbinding op de economie is sterk toegenomen, aangezien de bourgeoisie geen samenhangende economische politiek te bieden heeft om de gevolgen van een onomkeerbare crisis te verzachten.

De ingrijpende en langdurige crisis waarin we ons bevinden is diepgaand: er is geen serieuze en alomvattende te-

wordt vervolgd op pagina 6

DE ZAAK EPSTEIN

Verval en verrotting van de heersende klasse

Bijna zeven jaar na de zelfmoord in de gevangenis van het seksuele roofdier en pedofiel Jeffrey Epstein en de ontdekking van een zeer uitgebreid internationaal netwerk van sekshandel, blijven de archieven en foto's uit een dik dossier, waarvan slechts een deel openbaar is gemaakt, de voorpagina's van de media vullen. Bij dit weerzinwekkende schandaal zijn rechtstreeks twee Amerikaanse presidenten betrokken, Donald Trump en Bill Clinton, maar ook een indrukwekkend aantal politieke figuren van alle strekkingen. Zij zijn wereldwijd in opspraak geraakt, variërend van prins Andrew tot ministers van verschillende Europese mogendheden of beroemdheden uit de financiële wereld en de showbusiness, en niet te vergeten de baas van het Forum van Davos, de voorzitter van het IOC, projectontwikkelaars, zakenlieden en advocaten, die allemaal ten volle betrokken zijn. De zeer geraffineerde en methodisch georganiseerde vertakkingen van "privéfeestjes", de gigantische financiering en de medeplichtigheid van de hoogste kringen van de heersende klasse hebben de hele wereld geschokt.

De uitbuiting van vrouwen, een uiting van de zeden van klassemaatschappijen

Men wil ons doen geloven dat al deze gruwelen slechts het werk zijn van een megalomane en narcistische perverse. Maar deze situatie van verdorvenheid en misbruik van zijn sociale status om seksuele chantage uit te oefenen is geenszins een op zichzelf staand fenomeen. Integendeel, het illustreert een praktijk die wijdverbreid is binnen de heersende klasse. We hoeven alleen maar te denken aan enkele beruchte voorbeelden van de afgelopen jaren: de 'bunga bunga'-feestjes georganiseerd door de voormalige Italiaanse premier Silvio Berlusconi, tevens eigenaar van een televisiezender en groot zakenman, die in de jaren negentig regelmatig beroep deed op callgirls; de arrestatie van Dominique Strauss-Kahn, destijds voorzitter van het Internationale Monetair Fonds en grote favoriet voor de presidentsverkiezingen in Frankrijk in 2012, die had geprobeerd een kamermeisje in een hotel in New York te misbruiken en vervolgens door vele andere vrouwen werd beschuldigd van soortgelijk gedrag (1); of nog de voormalige president Khadafi, van wie een

journaliste, Mémona Hintermann, had getuigd dat hij haar tijdens een verblijf in Libië in 1984 had willen verkrachten in ruil voor een interview.

In feite zijn vrouwen, van de prehistorie tot op de dag van vandaag, in klassemaatschappijen altijd uitgebuit als seksuele objecten of ruilmiddelen. Engels in *De oorsprong van het gezin, de privé-eigendom en de staat* of August Bebel in *De vrouw en het socialisme* hebben de uitbuitingsverhoudingen van vrouwen door mannen in alle klassemaatschappijen die gekenmerkt worden door patriarchale overheersing duidelijk aangetoond en aan de kaak gesteld. Maar met het verval van de opeenvolgende productiewijzen en uitbuitingsvormen zijn de ideologische bovenbouwconstructies steeds verder afgebouwd en hebben ze de in verval geraakte heersende klassen tot nog extremere vormen van "afwijkend" en ongezond gedrag gedreven.

Dit bleek met name uit het verval van de Engelse aristocratie in de 18e eeuw. Haar losbandigheid en verdorvenheid vormen een terugkerend thema in het werk van de schilder William Hogarth. In Frankrijk, in dezelfde periode, met name onder het cynische regentschap van Filips II van Bourbon, tussen 1715 en 1723, getuigen de losbandigheid en het succes van de 'galante feesten' in het Palais-Royal van hetzelfde fenomeen. Dit fenomeen zou overigens voortduren onder Lodewijk XV en zijn favorieten, voormalige courtesanes die in de adelstand waren verheven, en in een meer discrete vorm met de opkomst van de 'litteraire en artistieke salons'.

In het kapitalisme krijgt de uitbuiting van vrouwen echter een nieuwe dimensie met het gebruik als handelswaar van het vrouwelijk lichaam, een soort tweede 'historische nederlaag van het vrouwelijke geslacht' (2), gesymboliseerd door 'het gouden tijdperk van de bordelen' in de 19e eeuw en de veralgemening van prostitutie 'ten dienste' van de legers op oefening. Hoewel het kapitalisme de seksuele arbeidsverdeling gedeeltelijk heeft verzacht door vrouwelijke arbeiders in het productieproces te integreren, handhaaft het in wezen het kader van de gedwongen onderwerping van vrouwen aan mannen, met name via het huwelijk en hun isolatie binnen het kerngezin, samengevat in de uitspraak van Flora Tristan, overgenomen door Marx en Engels: "de vrouw is de proletariër van de man".

Met name Bebel heeft de hypocrisie van de burgerlijke samenleving in de opkomst van het kapitalisme, en met name in de grote burgerlijke families, fel aan de kaak gesteld: "In het huwelijk wordt de vrouw gekocht en wordt zij het wettelijke eigendom van de man. [...] Als het huwelijk de ene kant van het seksuele leven van de burgerlijke wereld vertegenwoordigt, vertegenwoordigt de prostitutie de andere. De eerste is de voorzijde van de medaille, de tweede de achterzijde." (3) In feite bestendigen de kapitalistische verhoudingen niet alleen de rol van de vrouw als seksueel object, maar versterken ze die zelfs, waardoor zij daadwerkelijk het privé-bezit van de man wordt, tot het punt waarop zij wordt gereduceerd tot een instrument ten dienste van het mannelijke verlangen en de mannelijke driften. Vooral proletarische vrouwen, en met name in het kader van hun uitbuiting op het werk, worden onder de voortdurende dreiging van werkloosheid en van te vervallen in ellende en armoede gedwongen zich te verlagen tot het ondergaan van alle vernederingen.

Een symbool van het verval van het kapitalisme

Natuurlijk hebben prostitutie, verkrachting en pedofilie in klassemaatschappijen "altijd bestaan". Maar deze uitbuiting neemt een nog extremere, verachtelijke en massale vorm aan naarmate het kapitalistische systeem dieper in zijn historische crisis wegzakt. Prostitutie heeft inmiddels een onvoorstelbare industriële omvang aangenomen, net als de uitbuiting van vrouwen en kinderen in de pornografie. De uiterst gewelddadige netwerken van seksuele slavernij zijn explosief gegroeid door misbruik te maken van de toenemende ellende en het isolement van jonge meisjes. Pornografie, die steeds verachtelijker en wreder wordt, is wijdverbreid geraakt, ook onder de allerjongsten. Naar schatting heeft één op de acht vrouwen vandaag de dag vóór haar 18e te maken gehad met verkrachting of seksueel geweld, in de overgrote meerderheid van de gevallen binnen het gezin en in oorlogssituaties, waar het cijfer oploopt tot één op de vier vrouwen! Deze gruwelenlijst is eindeloos. Terwijl de bourgeoisie geen andere perspectieven meer te bieden heeft dan oorlog, ellende en algemene chaos, heeft het verval van al haar sociale structuren aanzienlijke gevolgen, ook op

moreel vlak: "al deze uitingen van sociale verrotting die vandaag de dag, op een in de geschiedenis ongekende schaal, alle poriën van de menselijke samenleving binnendringen, kunnen maar één ding uitdrukken: niet alleen de ontwijking van de burgerlijke samenleving, maar ook de vernietiging van elk principe van collectief leven binnen een samenleving die verstoken is van het minste project, van het minste perspectief, zelfs op korte termijn, zelfs het meest illusoire." (4)

Hoewel dit fenomeen alle lagen van de samenleving treft, neemt het extreme vormen aan binnen de bourgeoisie, voor wie de toegang tot deze praktijken grotendeels wordt vergemakkelijkt door de dominante positie van haar leden. Zo groeien en bloeien alle vormen van corruptie binnen de bourgeoisie, met name in het politieke apparaat, zoals blijkt uit de golf van schandalen in de meeste landen, op een niveau en met een omvang die hun weerga niet kennen. Net als de toenemende gangsterisering van de politieke en economische apparaten, die zijn aangetast door corruptie en banden met maffia-kringen, heeft Epstein, een gewetenloos individu dat achter de schermen van de Wall Street-beurs is gevormd, voortdurend gebruik gemaakt van machtsverhoudingen, chantage, bedreigingen en intimidatie, zowel tegenover zijn steenrijke "klanten" of "beschermers" op wie hij voortdurend chantage uitoefende door dossiers te verzamelen, als ten opzichte van zijn slachtoffers, zorgvuldig geselecteerd uit de meest kwetsbaren, afkomstig uit sociaal achtergestelde milieus of met een moeilijke gezinssituatie (drugs, alcoholisme, prostitutie, seksueel misbruik...).

Het is geen toeval dat Trump, speerpunt van het populisme en zelf in verband gebracht met maffia-kringen, een medeplichtige van Epstein was: "Veel vrouwen hebben al bewezen dat Trump hen tijdens diverse evenementen of schoonheidswedstrijden heeft verkracht. Het is ook bekend dat Trump heeft betaald om de twee vrouwen die hem beschuldigden van ongeoorloofde relaties met hem, pornstar Stormy Daniels en voormalig Playboy-playmate Karen McDougal, het zwijgen op te leggen. [...] Bekend is ook zijn band met Epstein, die werd beschuldigd van verkrachting, misbruiken vooral van internationale kinderhandel. Hij verschijnt samen met Trump op tientallen foto's. Ten slotte is Trump ook schuldig bevonden aan vierendertig

aanklachten wegens vervalsing van zakelijke documenten, die aan het licht kwamen tijdens het onderzoek naar de betalingen aan Stormy Daniels." (5)

Maar waarom wordt er in de media zoveel aandacht besteed aan deze zaak? Er is natuurlijk sprake van ideologische uitbuiting van deze mediacampagne. Er is een dimensie van afrekening tussen rivaliserende burgerlijke facties: de enen om het "autoritaire, dictatoriale, fascistische" beleid van Trump in diskrediet te brengen en te proberen hem af te zetten; de anderen, in het MAGA-kamp, om hun waanzinnige stellingen over een groot complot, gesmeed door de 'elites', te voeden... Maar het gaat ook om het aanwakkeren van een campagne ter verdediging van de 'bedreigde democratie', gepolariseerd rond de valse tegenstelling tussen populisme en anti-populisme. Enerzijds dient dit als een gevaarlijke valstrik die de arbeidersklasse wordt voorgeschoteld om haar af te leiden van haar strijd. Tegelijkertijd dient deze campagne om de aandacht af te leiden van de onverbiddelijke afglijding van het kapitalisme naar de barbarij: de gruwel van de uitbuiting van vrouwen en kinderen zou worden gereduceerd tot één individu, Epstein, en zou zijn oplossing kunnen vinden in "meer democratie", meer "transparantie", meer "rechtvaardigheid". Door de aandacht op individuen te richten, probeert de bourgeoisie te verdoezelen dat achter deze verachtelijke figuren de kapitalistische samenleving in verval de echte verantwoordelijke is. Zo probeert ze te voorkomen dat men zich realiseert dat, om een einde te maken aan al deze gruwelen, er een einde moet komen aan dit systeem ■

Wim, 28 februari 2026

[1] Zie "De DSK-zaak: de bourgeoisie is een klasse van verrotte mensen [1]", Internationale Revolutie nr. 424 (2011).

[2] Engels beschrijft de omverwerping van het moederrecht in het neolithicum als de "historische nederlaag van het vrouwelijke geslacht".

[3] Bebel, De vrouw en het socialisme, "De vrouw in het heden".

[4] „Stellingen over de ontbinding, de laatste fase van het kapitalistische verval [2]“ (mei 1990).

[5] „Hoe valt de chaos in de burgerlijke politiek te verklaren?“, Revue internationale nr. 174.

In geen enkele oorlog een kant kiezen

Welke inschatting van de discussiebijeenkomst van het Transnational Social Strike Platform?

Op zaterdag 28 februari 2026 vond in Keulen een bijeenkomst plaats van het Transnational Social Strike Platform, waarbij twee hoofdvragen op de voorgrond zouden staan:

- de realiteit en effecten van de snel toenemende militarisering in Europa (*Europa in oorlog – Europa is in oorlog* was de kernboodschap), hoe wordt dit ervaren?

- en natuurlijk de vraag: wat te doen?

Na een korte inleiding door de organisator, waarin naar onze mening terecht benadrukt werd dat men geen van de strijdende partijen in oorlogen mag steunen (het sleutelwoord van de organisatoren was 'kampisme'), stelden wij, de IKS, de vraag of de focus op 'Europa in oorlog' de blik op de oorlogsdynamiek niet te veel zou beperken tot Europa. Natuurlijk zijn er in Europa enorme stappen gezet in de richting van de militarisering, vooral na het begin van de oorlog in Oekraïne (in Duitsland sprak de toenmalige bondskanselier Scholz over het 'keerpunt' en zorgde hij ervoor dat de defensie-uitgaven in een mum van tijd werden verdubbeld). Kort na het begin

van Trump 2.0 in januari 2025 besloot de EU tot een wapenpakket ter waarde van 800 miljard euro om een eigen oorlogseconomie op te bouwen die veel onafhankelijker is van de VS. En met de herinvoering van de militaire dienstplicht in veel landen (zoals in Frankrijk en Duitsland, geleidelijk of direct), worden nieuwe niveaus van herbewapening bereikt. Terecht werd ook opgemerkt dat deze hele ontwikkeling gepaard gaat met een militarisering aan de grenzen, de deportaties van vluchtelingen en repressieve maatregelen in het land zelf.

Wereldwijde oorlogsspiraal of beperkt tot Europa?

De IKS riep de vraag op of we onze zienswijze moeten verbreden naar de confrontatie tussen de VS en China, die in veel conflicten een grote rol speelt, zoals de Amerikaanse interventie in Venezuela onder meer om de Chinese invloed daar terug te dringen, of in Iran, waar China onder andere ook van een bondgenoot zou worden 'berooft'. Tegelijkertijd is er een reeks van oorlogen in Afrika, het Midden-Oosten, de herbewapening in

Japan en Oost-Azië. Kortom, onderschat men door het prisma van "Europa in Oorlog" niet de ware omvang van het militarisme, dat met zijn vernietigende kracht over de hele wereld te zien is? De bijeenkomst vond plaats slechts een paar uur nadat de VS en Israël hun offensief tegen Iran waren begonnen, en slechts een paar dagen nadat Pakistan de Afghaanse hoofdstad en het vluchtelingenbolwerk Kaboel had gebombardeerd. We benadrukten dat het militarisme en zijn spiraal van vernietiging zich overal ter wereld verergert – en dit gaat gepaard met een steeds grotere vernietiging van het milieu. Door je blik hoofdzakelijk op Europa in de oorlog te richten, onderschat je dan niet het gevaar voor de hele mensheid?

Het doel van de IKS met zijn tussenkomst was om duidelijk te maken dat je niet alleen naar één regio kunt kijken (de rol van de Amerikaanse destructieve machine, de politiek van het Russische imperialisme, de Chinese bewapening, de militaire ambities van India, enz. laten het tegenovergestelde zien), maar dat het een mondiaal, historisch fenomeen

is en dus roept het de vraag op van het systeem van het kapitalisme, dat in een impasse verkeert en alleen kan overleven door middel van vernietiging en terreur – wat het noodzakelijk maakt om te erkennen dat dit systeem wereldwijd moet worden overwonnen.

De kwestie van de beoordeling van de krachtsverhouding werd niet gesteld

Bij de behandeling van de vraag naar de gevolgen en welke perceptie bij de deelnemers bestaat, die uit vele Europese landen waren gekomen, werd terecht gewezen op de hele campagne van intimidatie van de bevolking en de pogingen om soldaten te rekruteren met volstrekt misleidende reclameleuzen, en dat dit in werkelijkheid zal leiden tot bezuinigingen en besparingen. Maar gezien het feit dat de EU-landen het bovengenoemde oorlogspakket van 800 miljard euro hebben goedgekeurd, de onbeperkte financiering van de Bundeswehr in Duitsland, de verhoging van de oorlogsuitgaven tot 5% volgens de NAVO-richtlijnen, de stijging van de

oorlogsuitgaven in de VS van de huidige 900 miljard dollar naar 1,5 biljoen dollar, was het moeilijk om duidelijk de vraag te stellen: wie betaalt de rekening voor dit alles?

In een interventie onderstreepten we dat het in de eerste plaats de arbeidersklasse is die hiervoor zal betalen – of het nu gaat om de vraag naar een verlenging van de werkuren (hetzij wekelijkse werkuren of levenslange werkuren), bezuinigingen op de gezondheidszorg en het onderwijs, verhoging van de energiekosten, de huren, enz. – en dit alles naast de andere verslechteringen als gevolg van de economische crisis met het verlies van banen, ontslagen, verhoging van het werkritme, loonsverlagingen, enz. De centrale vraag of de heersende klasse al deze kosten kunnen afwentelen op de arbeidersklasse, en of deze bereid zijn de broekriem aan te halen en uiteindelijk zelfs hun leven te geven voor de oorlogsmachine, is niet voldoende besproken. Maar door deze vraag niet te stellen, werd de cruciale vraag van het

wordt vervolgd op pagina 6

OPENBARE BIJEENKOMSTEN VAN DE IKS

Moeten we het ordewoord van het “revolutionair defaitisme” vooropstellen?

De ernst van de internationale situatie en de toenemende wreedheid van de oorlog, legt een verantwoordelijkheid op de schouders van de revolutionairen om de arbeidersklasse aan te zetten zich bewust te worden van wat er historisch op het spel staat, van de dynamiek van de machtsverhoudingen tussen de klassen en de gevolgen voor haar strijd, en na te denken over de doelstelling van haar strijd. Met het oog op de verdediging van de principes van de Communistische Linkerzijde rijst dan ook de vraag welke analyses en oriëntaties de verschillende groeperingen binnen het proletarische politieke milieu naar voren brengen om de strijd van de arbeiders richting te geven.

Het belang van het proletarische debat

Openbare bijeenkomsten, zoals die van de Internationalistische Communistische Tendens (ICT) op 7 maart jongstleden en van de IKS op 21 maart, in Parijs en in andere steden in de wereld, bieden een plek voor proletarische debatten om de analyses en argumenten van de verschillende revolutionaire groeperingen met elkaar te confronteren. Wij zijn het dan ook eens met de nadruk op het volgende in de balans van de ICT: “Wij zijn van mening dat deze ruimtes voor discussie, reflectie en debat essentieel zijn in een voor de arbeidersklasse gevaarlijke periode, niet alleen om de standpunten en meningen van militanten en sympathisanten van de communistische linkerzijde met elkaar te confronteren, maar ook om een politieke perspectief te bieden aan mensen die zich recentelijk zijn gaan interesseren voor de voorstellen van de revolutionaire internationalistische minderheden”.¹ In feite werd het debat in een broederlijke sfeer gevoerd tussen proletarische groeperingen, maar ook met de andere deelnemers.² Met name jongeren die geïnteresseerd waren in de standpunten van de Communistische Linkerzijde, in het bijzonder over de centrale kwestie van de oorlog en de manier waarop de revolutionairen en de klasse hierop moeten reageren. Want, zoals de ICT benadrukte, “er ontstond al snel consensus over het catastrofale en barbaarse perspectief waarnaar het kapitalisme ons leidt”.³

Tijdens het debat kwamen er belangrijke meningsverschillen naar voren over de te hanteren methode voor de analyse en de gevolgen daarvan voor de strijd van het proletariaat. Wat betreft de beoordeling van de oorlogsdynamiek stelde de meerderheid van de aanwezige groepen dat de wereld afstevende op “een derde wereldoorlog”, terwijl de IKS tegen de stroom in het standpunt verdedigde dat: “we afstevenden op een toename van veralgemening van conflicten in de wereld, tegen een achtergrond van toenemende chaos, die op termijn de mensheid dreigt te vernietigen”. Het debat spitste zich toe op de vraag of de leus van het „revolutionair defaitisme” vandaag de dag nog wel opportuun is. Dat wil zeggen de wens van het proletariaat uit elk land om de eigen bourgeoisie verslagen te zien worden, teneinde de strijd om haar omverwerping te bevorderen. In werkelijkheid onthult het promoten van deze slogan niet alleen dubbelzinnigheden ten opzichte van een waar internationalisme, maar vooral verkeerde visies op de implicaties van de huidige dynamiek van het kapitalisme en de huidige krachtsverhoudingen tussen de klassen.

Een leus die vanaf het begin al dubbelzinnig was...

De leus van het “revolutionair defaitisme” werd inderdaad door Lenin naar voren gebracht tijdens de Eerste Wereldoorlog. Hij wilde toen echter “het getreuzel aan de kaak stellen van de ‘centristische’ elementen die, hoewel ze het ‘in principe’ eens waren met het afwijzen van elke deelname aan de imperialistische oorlog, toch voorpleitten te wachten tot de arbeiders van de ‘vijandige’ landen bereid waren de strijd tegen die oorlog aan te gaan, alvorens die van ‘hun’ eigen land op te roepen hetzelfde te doen. Ter ondersteuning van dit standpunt voerden zij het argument aan dat, als de proletariërs van een land die van de vijandelijke landen vóór zouden zijn, zij de overwinning van deze laatste in de imperialistische oorlog zouden bevorderen. Tegenover dit voorwaardelijke ‘internationalisme’ antwoordde Lenin terecht dat de arbeidersklasse van een land geen enkel gemeenschappelijk belang had met “haar” bourgeoisie, waarbij hij in het bijzonder opmerkte dat de nederlaag van deze laatste haar strijd alleen maar kon bevorderen, zoals men al had gezien tijdens de Commune van Parijs (als gevolg van de nederlaag tegen Pruisen) en bij de revolutie van 1905 in Rusland (die verslagen was in de oorlog tegen Japan). Uit deze constatering concludeerde hij dat elk proletariaat de nederlaag van “zijn” eigen bourgeoisie moest “wensen”. Dit laatste standpunt was toen al onjuist, aangezien het de revolutionairen in elk land ertoe bracht om voor “hun” proletariaat de gunstigste voorwaarden voor de proletarische revolutie te eisen, terwijl de revolutie juist op mondiaal niveau en, in eerste instantie, in de grote ontwikkelde landen (die allemaal bij de oorlog betrokken waren) moest plaatsvinden”.⁴

Rosa Luxemburg had in die zin al kritiek op het onjuiste standpunt van Lenin, hoewel ook zij zich soms liet meeslepen door de logica van dit soort ‘omgekeerd patriotisme’. Het is echter geen toeval dat zij haar Junius-brochure afsluit met de veel duidelijkere leus uit het Communistisch Manifest van 1848: “Proletariërs aller landen, verenigt u”, en niet met de slogan van “revolutionair defaitisme”. Bovendien “heeft bij Lenin de zwakte van dit standpunt nooit geleid tot een heroverweging van het meest onverzettelijke internationalisme (het is zelfs deze onverzettelijkheid die hem tot een dergelijke ‘uitglijder’ had gebracht). Het zou bij Lenin met name nooit zijn opgekomen om de bourgeoisie van het “vijandige” land te steunen, ook al zou een dergelijke houding logischerwijs uit zijn “wensen” kunnen voortvloeien”.⁵

Echter, werd de nationale visie op de revolutie die vervat zat in de leus van het ‘revolutionair defaitisme’ vervolgens herhaaldelijk misbruikt ‘door burgerlijke partijen met een “communistisch” tintje om hun deelname aan imperialistische oorlog te rechtvaardigen. Zo hebben de Franse stalinisten bijvoorbeeld, na de ondertekening van het Duits-Russische pact van 1939, plotseling de deugden van het ‘proletarisch internationalisme’ en het ‘revolutionair defaitisme’ herontdekt, deugden die ze al lang waren vergeten en die ze even snel weer hebben afgezworen zodra Duitsland in 1941 de oorlog verklaarde aan de USSR. Het is hetzelfde “revolutionaire defaitisme” dat de Italiaanse stalinisten

na 1941 konden gebruiken om hun beleid aan het hoofd van het “verzet” tegen Mussolini te rechtvaardigen.⁶ De leus die hieruit moet worden getrokken is: “elke leus die zich specifiek richt tot een bepaalde sector van het proletariaat en deze sector afzonderlijke taken toewijst, al dan niet verschillend van die van andere sectoren, is dubbelzinnig en kan gemakkelijker tegen de arbeidersklasse worden gekeerd”.⁷

Na februari 1917 zou Lenin deze leus vrijwel niet meer naar voren brengen, maar in plaats daarvan de leus „omvorming van de imperialistische oorlog tot een burgeroorlog”. Bovendien heeft de leus van het ‘revolutionair defaitisme’ nog een ander groot nadeel, dat na de Eerste Wereldoorlog duidelijk werd en dat aantoonde hoezeer deze leus de neiging heeft het echte internationalisme de rug toe te keren: “Het oude schema van het revolutionaire defaitisme, volgens welke de nederlaag van de eigen regering gunstig is voor de ontwikkeling van de revolutie, is weerlegd door het feit dat de scheiding tussen overwinnende en verslagen naties diepe verdeeldheid zaait in het wereldproletariaat, zoals het duidelijk bleek in de periode na de oorlog van 1914-18”.⁸

... een aberratie vandaag

De huidige dynamiek van het wereldkapitalisme komt in geen enkel opzicht overeen met die waarin de leus van het “revolutionair defaitisme” werd geïntroduceerd. Deze dynamiek neigt vandaag de dag geenszins naar de vorming van blokken met het oog op een derde wereldoorlog, of zelfs naar de mobilisatie van tientallen miljoenen arbeiders aan het front, maar integendeel tot de explosie van het imperialistische “ieder voor zich” en de toename van chaotische en barbaarse oorlogen, in het kader van een kapitalistische samenleving in verval. We bevinden ons evenmin in een situatie waarin de arbeidersklasse fysiek en ideologisch volledig verslagen is, maar in een context waarin de arbeiders, weliswaar niet zonder moeilijkheden, door middel van hun economische strijd proberen hun zelfstandigheid en klassenbewustzijn te ontwikkelen.

Het proletariaat gaat weer de strijd aan en lijkt inderdaad uit zijn lethargie te ontwaken, met name sinds de strijdbewegingen die in 2022 in Groot-Brittannië ontstonden tijdens de ‘zomer van de woede’, met als slogan ‘genoeg is genoeg!’. De in gang gezette dynamiek, die zich in 2023 voortzette in Frankrijk, de Verenigde Staten en overal ter wereld, markeert een “breuk”⁹ met de relatieve passiviteit van de afgelopen dertig jaar. Hiermee wordt een tendens ingezet om opnieuw strijdbaarheid te tonen en een bewuste inspanning te leveren die de geleidelijke herovering van een verloren klassenidentiteit mogelijk maakt. Dit langzame, hobbelijke en moeilijke proces van heropname van de strijd gaat inderdaad gepaard met hindernissen, maar, om Trotski in zijn Geschiedenis van de Russische Revolutie te parafaseren, duidt het op “een moleculair proces”. Dat wil zeggen een tendens die zich vooral nog in wording bevindt en die naar een noodzakelijke politisering en de bevestiging van een revolutionaire strijdperspectief op de lange termijn kan leiden. En in dat opzicht is het verzet tegen de economische aanvallen die voortvloeien uit de overproductie-

crisis, tegen de oorlogseconomie, maar ook tegen de ideologische campagnes waarbij offers worden geëist, wel degelijk een echte stap vooruit, ook al is die nog kwetsbaar. Kortom, de inzet van de huidige dynamiek en de uitdagingen die deze voor de arbeidersklasse met zich meebrengt, zijn aanzienlijk, maar het zijn niet die van een wereldoorlog waarop de leus van het “revolutionair defaitisme” beweerde een antwoord te bieden.

In werkelijkheid is dit door de IKS verdedigde analysekader helemaal niet vreemd of origineel. Het verwijst naar de ‘klassieke’ analyse zoals die in hun tijd door Marx en Engels (en gedeeltelijk door Rosa Luxemburg) werd ontwikkeld, waarin werd aangenomen dat de revolutionaire strijd van het proletariaat zou voortkomen uit de economische ineenstorting van het kapitalisme en niet uit de oorlog tussen kapitalistische staten: ‘Nee, de oorlog scheidt niet de meest gunstige voorwaarden voor de veralgemening. In tegenstelling tot de stelling die inzet op oorlog en die de visie impliceert van een extreem snelle gang van zaken die de bourgeoisie verast (het Russische model), presenteert de revolutie zich, zoals Rosa Luxemburg zei op het oprichtingscongres van de KP in Duitsland, als een lang en pijnlijk proces, vol valkuilen, vooruitgang en achteruitgang in de strijd. In dit proces rijpen de voorwaarden voor de veralgemening, het bewustwordingsproces en het vermogen van de klasse om zich te organiseren. Revolutionairen zouden moeten ophouden hun ongeduld als uitgangspunt te nemen en moeten leren om op lange termijn te werken, zoals de realiteit aangeeft [...]. De voorwaarden voor de veralgemening liggen in de crisis zelf. Het overbiddelijk wegzakken van het kapitalisme in een steeds diepere crisis maakt de veralgemening van de strijd onvermijdelijk, wat een voorwaarde is voor het wereldwijd uitbreiden van de revolutie en haar uiteindelijke overwinning.’¹⁰

Vanuit dit perspectief is ‘revolutionair defaitisme’ niet langer alleen maar een verkeerde slogan die volledig de plank mislaat; het zet meteen de deur open voor ‘ultra-linkse’ standpunten. Deze leus stelt de bourgeoisie en haar ultralinkse aanhangers namelijk in staat om imperialistische doelstellingen te verwezenlijken, soms in combinatie met een andere leus, die van de ‘nationale bevrijdingsstrijd’, een dekmantel voor imperialistische ondernemingen en het afslachten van bevolkingsgroepen, zoals tijdens de Koude Oorlog en tijdens de eerste Golfoorlog in 1990. Deze slogan telde de trotskisten toen in staat het kamp van Saddam Hoesseins Irak te verdedigen tegen de ‘onderdrukking door de Verenigde Staten’. Het blijft ook een van de slogans waarmee de nationalistische steun voor het ‘onderdrukte Palestina’ wordt gerechtvaardigd in het conflict tussen de Palestijnse bourgeoisie en die van Israël.

De ICT gebruikt overigens, niet zonder dubbelzinnigheid, een vergelijkbare woordkeuze, hoewel dit is om een noodzakelijke ‘verbroedering tussen onderdrukten’ te verdedigen.¹¹ Hoewel de ICT en de ICP geen burgerlijk kamp tegen een ander steunen, vervaagt het bepleiten van een ‘revolutionair defaitisme’ op basis van de onjuiste veronderstelling dat er verschillen bestaan in de nationale situaties tussen de landen, elk duidelijk onderscheid met de bedrogpraktijken

van ultralinks en hun vals ‘internationalisme’. Voor deze organisaties illustreert het verkeerde gebruik van de slogan ‘revolutionair defaitisme’ het gevaar van een mechanische en blinde toepassing van oude schema’s uit het verleden. ICT en ICP zijn niet in staat om met hun analysekader rekening te houden met de huidige historische situatie, de daaruit voortvloeiende krachtsverhoudingen tussen de klassen en de werkelijke materiële situatie van de arbeidersklasse. De kameraden beschouwen die situatie met name in de centrale landen van het kapitalisme als ‘nog steeds zwaar getekend door het gewicht van de contrarevolutie’.¹²

Hoewel oorlog en militarisme inderdaad centraal staan in de huidige situatie en de verdediging van het proletarisch internationalisme onbetwistbaar een principe blijft, dat verdedigend moet worden, zal de volgende revolutionaire golf, in tegenstelling tot vroeger, niet voortkomen uit een wereldoorlog, en zeker niet uit een verbroedering tussen de fronten zoals in een recent artikel van de PCI wordt vooropgesteld.¹³ De revolutie vindt haar oorsprong in de verscherping van de economische crisis: “de eis van de bourgeoisie om offers te brengen teneinde de oorlogsmachine weer op gang brengen zal ongetwijfeld op hevig verzet stuiten van een onverslagen arbeidersklasse. De klassenbewegingen die de breuk kenmerken, bevestigen opnieuw dat de economische crisis de belangrijkste drijfveer is achter de klassenstrijd. Maar tegelijkertijd zullen de verspreiding van de oorlog en de stijgende kosten van de oorlogseconomie, vooral in de belangrijkste Europese landen, een belangrijke factor zijn in de toekomstige politisering van de strijd. In die strijd zal de arbeidersklasse een duidelijk verband kunnen leggen tussen de offers die de oorlogseconomie eist en de toenemende aanvallen op haar levensstandaard, en uiteindelijk alle andere bedreigingen die voortkomen uit de ontbinding integreren in een strijd tegen het systeem als geheel”.¹⁴ In die zin blijft de meest consequente leus nog steeds die van het Communistisch Manifest van Marx: “Proletariërs aller landen, verenigt u!”

WH, 4 april 2026

¹ ‘Balans van de Openbare Bijeenkomst van 7 maart 2026’, gepubliceerd op Leftcom.org.

² De aanwezige groepen van de Communistische Linkerzijde: de ICT, de PCI-Le Proletaire, de PCI-Cahiers Internationalistes en de IKS. Plus een militant van de CNT-SO.

³ ‘Balans van de Openbare Bijeenkomst van 7 maart 2026’, gepubliceerd op Leftcom.org.

⁴ Zie “Het proletarische politieke milieu en de Golfoorlog”, Revue internationale nr. 64 (1991).

⁵ Idem.

⁶ Idem.

⁷ Idem.

⁸ ‘Verslag over de klassenstrijd voor het 25e congres van de IKS’ (mei 2025).

⁹ Zie ‘Waarom spreekt de IKS van een „breuk” in de dynamiek van de klassenstrijd? [2]’.

¹⁰ ‘De historische voorwaarden voor de veralgemening van de strijd van de arbeidersklasse [3]’, Revue internationale nr. 26 (1981).

¹¹ ‘Balans van de Openbare Bijeenkomst van 7 maart 2026’, gepubliceerd op Leftcom.org.

¹² Inleidende opmerkingen bij de Openbare Bijeenkomst van de ICT van 7 maart.

¹³ « Oorlog in Oekraïne. De “Heldere Tendens” in het duistere moeras van de nationale defensie en de Realpolitik », Le Proletaire nr. 550 (2023).

¹⁴ ‘Resolutie over de internationale situatie [4] van het 26e congres van de IKS’.

vervolg van pagina 8

80 JAAR GELEDEN, DE OPRICHTING VAN DE KOMMUNISTISCHE LINKERZIJDEN VAN FRANKRIJK (I)

derde imperialistische wereldoorlog ligt open. We moeten ophouden onze kop in het zand te steken en ons te troosten door de ernst van dit gevaar niet onder ogen te willen zien. Onder de huidige omstandigheden zien we geen kracht die deze koers kan stoppen of veranderen. Het ergste wat de zwakke krachten van de revolutionaire groeperingen kunnen doen, is proberen een trap op te lopen die naar beneden gaat. Uiteindelijk zullen ze hun nek breken. [...] Door zich te storten in het avonturisme van het voortijdig en kunstmatig opzetten van partijen, begaan ze niet alleen een fout in de analyse van de situatie maar keren ze ook de huidige taak van de revolutionairen de rug toe, verwaarlozen ze de kritische uitwerking van het programma van de revolutie en laten ze het positieve werk van de vorming van kaders varen. Maar het kan nog erger, en de eerste ervaringen van de partij in Italië bevestigen dat. Door koste wat 't kost de partij te willen spelen in een reactionaire periode en door koste wat 't kost massawerk te willen doen, verlagen ze zich tot het niveau van de massa, volgen ze haar voorbeeld, nemen ze deel aan vakbondswerk, aan parlementsverkiezingen en bedrijven ze een opportunistische politiek. Op dit moment kan de oriëntatie van de activiteit op de opbouw van de partij alleen maar een opportunistische oriëntatie zijn". [12]

En daar bleef de kritiek van de GCF

niet bij. Het opportunisme van de Partito kwam niet alleen tot uiting in het voorbarige karakter van haar oprichting, maar ook in het feit dat zij was opgericht zonder enige verheldering en afbakening van de proletarische standpunten en beginselen. Daarom stemde de partij er vanaf 1945-1946 mee in om, zonder enige voorafgaande discussie, de Vercesitendens die enkele maanden eerder nog deel uitmaakte van het Antifascistisch Comité van Brussel, in haar rangen toe te laten, alsmede de minderheid van de Italiaanse Fractie, die tijdens de Spaanse Burgeroorlog in de antifascistische milities had gevochten. Veder werden de leden van de voormalige Union Communiste en zelfs militanten die in 1945 samen met de 'partizanen' hadden deelgenomen aan de 'bevrijding' van Turijn toegelaten. Dat was de samenstelling van dit beginselloze conglomeraat dat na de oorlog de PCInt vormde. Het streven naar onmiddellijk succes en het aantrekken van een zo groot mogelijk aantal bracht haar ertoe de methode, die was overgenomen uit de ervaring van de revolutionaire beweging op het gebied van organisatieopbouw, volledig de rug toe te keren. Een methode die was ontwikkeld met de oprichting van de Bond van Kommunisten in 1848 en met die van de Bolsjewistische Partij in 1903. Dat was de boodschap van de GCF in januari 1946, toen zij een parallel trok

tussen de opportunistische opbouw van de Communistische Internationale van 1919-1920 en die van de Partito: "Kortom, de methode die de CI zal gebruiken voor de 'opbouw' van de kommunistische partijen zal overal het tegenovergestelde zijn van de methode die is gebruikt en zijn waarde heeft bewezen bij de opbouw van de Bolsjewistische Partij. Het is niet langer de ideologische strijd rond het programma, de geleidelijke eliminatie van opportunistische standpunten en de overwinning van de consequente revolutionaire Fractie die als basis zal dienen voor de opbouw van de Partij, nee, het is de samenvoeging van verschillende tendensen, hun samensmelting rond een programma dat opzettelijk onvoltooid is gelaten, die als basis zal dienen. Selectie zal worden opgegeven ten gunste van groei, principes zullen worden opgeofferd ten gunste van het massale aantal". [13]

Het tweede deel zal gaan over de laatste fase van het politieke leven van de GCF en toont de bijdrage van deze groep aan het begrip van het verval van het kapitalisme en de implicaties daarvan voor de standpunten van revolutionairen ■ (Word vervolgd)

Vincent/19 01 2026

[1] Het is belangrijk te benadrukken dat de activiteit van de militanten van de Kommunistische Linkerzijde gedurende een hele periode in het geheim plaatsvond, onder de voortdurende dreiging van repressie,

niet alleen door de Duitse bezettingsautoriteiten, maar ook door de 'bevrijders' vanwege het internationalisme van deze stroming, haar onverzettelijke verzet tegen de oorlog en haar weigering om welke imperialistische partij dan ook te steunen.

[2] Zie de brochure van de IKS [La Gauche communiste de France](#).

[3] Haar strijd tegen de ontaarding van de partijen van de Communistische Internationale leidde ertoe dat de Linkerfractie van de Kommunistische Partij van Italië (Italiaanse Fractie), met Bordiga aan het hoofd, tijdens het congres van Lyon in 1926 uit de PCI werd gezet.

[4] Marc Chirik was op dat moment lid van de Italiaanse Fractie van de Kommunistische Linkerzijde. Hij zou ook een van de oprichters worden van de Internationale Kommunistische Stroming. Voor meer informatie over zijn politieke traject, zie de volgende reeks artikelen:

– Marc, Part 1: From the Revolution of October 1917 to World War II, International Review n° 65 (2nd quarter 1991).

– Marc, Part 2: From World War II to the present day, International Review n° 66 (3rd quarter 1991).

[5] "Organisatiestatuu van de Franse Fractie van de Internationale Kommunistische Linkerzijde." Deze kern stelt zich ten doel de Franse Fractie van de Kommunistische Linkerzijde op te richten, maar onder invloed van Marc Chirik weigert zij, in tegenstelling tot de trotskisten die een politiek van 'recruterij' en 'infiltratie' voeren, overhaast de onmiddellijke oprichting van een dergelijke fractie af te kondigen.

[6] Pamphlet: [The Italian Communist Left 1926-45](#)

[7] Dit is de naam van het theoretische tijdschrift van de linkerfractie van de Kommunistische Partij

van Italië tussen 1933 en 1938.

[8] Idem

[9] Voor een meer gedetailleerde uiteenzetting over dit onderwerp, zie [The Italian Communist Left 1926-45](#), hoofdstuk IX: 'The Partito Comunista Internazionale'

[10] Deze ontbinding was een machtsgreep en een verrassende wending. Op de dag zelf van de conferentie vernamen de leden van de fractie dit bij het lezen van de 'politieke verklaring' die alleen door een deel van het uitvoerende comité was opgesteld. Deze laatste gaf aan dat als deze tekst niet zou worden aangenomen, zij zou aftreden om deze als minderheid binnen de fractie te verdedigen. De verklaring werd aangenomen, maar in afwezigheid van talrijke militanten die niet aanwezig konden zijn.

[11] Op basis van de ervaring van de revolutionaire beweging sinds de Bond van Kommunisten, vertheoretiseerde de Italiaanse Fractie het idee dat de klassenpartij niet in elke willekeurige situatie kon ontstaan, maar alleen in een koers naar een werkelijke ontwikkeling van de klassenstrijd. Daarom verzette de Italiaanse Fractie zich tegen het absurde besluit van Trotski en de Oppositie om de Vierde Internationale op te richten in het midden van de contrarevolutie, aan de vooravond van het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog.

[12] [La tâche de l'heure: construction du parti ou formation des cadres](#), Internationalisme n° 12 (Augustus 1946).

[13] À propos du 1er congrès du Parti Communiste Internationaliste d'Italie Internationalisme n° 6 (januari 1946).

vervolg van pagina 3

ECONOMISCHE CRISIS

genbeweging zichtbaar in de burgerlijke politiek, en de verwoestingen die we zien in de landen die in oorlog zijn, zullen waarschijnlijk nooit worden hersteld. Wie zou dat trouwens financieren?

Strijden tegen de aanvallen

De historische crisis van het kapitalistische systeem is die van een economisch systeem dat gebaseerd is op de steeds heviger uitbuiting van de proletariërs die nog het geluk hebben een baan te hebben, en op de cynische verwaarlozing van de anderen. De overproductie treft alle waren, waarvan die van de arbeidskracht het meest tragisch is! Deze barbaarse realiteit, die de arbeiders steeds schrijnender ervaren, toont het onvermogen aan van de bourgeoisie om hen enig ander perspectief te bieden dan oorlog, onophoudelijke uitbuiting en ellende.

Zeker, de weg die de arbeiders moeten afleggen om het revolutionaire perspectief naar voren te brengen, is nog lang en moeilijk. Maar door de bestrijding van de gevolgen van de crisis confronteert

onze klasse de kern van het kapitalisme: de uitbuiting van de mens door de mens, loonarbeid en privé-eigendom. Doordat ze gedwongen is te vechten om te overleven, keert de arbeidersklasse terug naar het enige terrein waarop ze haar kracht kan ontwikkelen: dat van de economische eisen, van de staking, van de vergaderingen om de strijd te organiseren, van de straatdemonstraties. De strijd stelt de arbeiders in staat om beetje bij beetje terug te vinden wat hun kracht uitmaakt: hun eenheid, hun solidariteit, de behoefte om zichzelf te organiseren, de overdenking over de doelen die aan de beweging moeten worden gegeven.

De crisis die vandaag de dag haar verwoestende gevolgen laat zien, toont de werkelijke toekomst die de arbeiders te wachten staat als ze niets doen om zich te verdedigen. Ondanks het enorme leed dat het kapitalisme de klasse aandoet, blijft de crisis van het kapitalisme niettemin de bondgenoot van het proletariaat ■

HD/ 09.04.2026

vervolg van pagina 4

beoordelen van de krachtsverhouding tussen kapitaal en arbeid vermeden. Hiermee bedoelen we bijvoorbeeld dat er sinds 2022 in verschillende Europese landen, maar ook in de VS, een reeks van gevechten van de arbeidersklasse heeft plaatsgevonden tegen de steeds onzekerder wordende levensomstandigheden, die grotendeels worden veroorzaakt door permanente militarisering. Deze strijd is – ook al is het uiteraard nog steeds onvoldoende – een uitdrukking van het feit dat de arbeidersklasse nog steeds in staat is een kracht te vormen die zich tegen de heersende klasse verzet. Dit is een teken dat, als het gaat om de krachtsverhouding tussen de bourgeoisie en de arbeidersklasse, de slinger niet volledig doorslaat in het voordeel van de bourgeoisie.

Er werd weliswaar vermeld hoe listig en onhandig de pogingen zijn om via reclamecampagnes voor de Bundeswehr of de legers in andere landen kanonnen-voer en verblinde soldaten te rekruteren, maar dat het merendeel van de jongeren en ook van de andere generaties tegen oorlog is. Dit alles werd niet echt diepgaand beoordeeld.

Maar omdat de behoeften van de oorlogseconomie en de daarmee gepaard gaande bezuinigingsmaatregelen de arbeidersklasse voor nieuwe uitdagingen zullen stellen, waarbij in de defensieve strijd tegen deze besluiten het verband tussen oorlog en crisis aan de orde gesteld moet worden, en we ons op deze noodzaak moeten voorbereiden en ons daartegen moeten positioneren, verzoonde de bijeenkomst een groot gevaar zich niet op de werkelijke behoeften van de strijd voor te bereiden.

Eén deelnemer betreurde het bijvoorbeeld dat de vakbond IG-Metall de wapenorders in de metaalindustrie verwelkomt en volledig steunt en dat men niet echt op de vakbonden kon vertrouwen. Maar het kwam niet ter sprake dat de vakbonden – vooral in Duitsland waren ze pioniers – hartstochtelijk de hele oorlogsmachine van het Duitse kapitaal steunden toen deze in augustus

IN GEEN ENKELE OORLOG KAMP KIEZEN

1914 de 'sociale vrede' afkondigden en vier jaar later, tijdens de opstand van de arbeidersklasse in Duitsland, zij aan zij met het leger en de SPD, zorgden voor de bloedige onderdrukking ervan.

Activisme of waar moet de hefboom worden ingezet?

In het laatste deel van de bijeenkomst, toen het om de vraagging "wat te doen?", werd het hele dilemma van de aanpak duidelijk. Het is juist en onvermijdelijk om in beweging te komen, de stilte te doorbreken en collectieve eenheid te zoeken. Maar op welke basis en met welke verwachtingen? Vanuit ons standpunt gaat het erom jezelf te beschermen tegen de illusie dat je 'hier en nu' onmiddellijk iets kunt bereiken.

Nadat verschillende deelnemers hadden verteld over 'actie na actie', over talrijke initiatieven – de ene na het andere – en hoewel daarbij de indruk doorschermerde dat men op het gebied van effectiviteit eigenlijk geen 'successen' kon boeken, behalve dat men een netwerk van activisten had kunnen opzetten, schrok men er in zekere zin voor terug om de vraag te stellen: Wie kan er eigenlijk druk uitoefenen om de regeringen en het kapitaal te dwingen toe te geven? Hoe kan een krachtsverhouding worden opgebouwd die de oorlogszuchtige arm van de heersers, ja zelfs de hele machinerie, lamlegt? Is dit eigenlijk mogelijk zonder het systeem als zodanig te overwinnen? Met andere woorden, kan oorlog uit de wereld worden geholpen zonder het systeem te overwinnen?

Oewel veel mensen zich – zoals hierboven vermeld – met veel energie in talloze initiatieven hadden gestort, kwam de zoektocht naar de werkelijk centrale kracht, de arbeidersklasse, niet op gang. De arbeidersklasse heeft – zoals we in dit deel van de discussie vermeldden – in de geschiedenis bewezen dat alleen zij, en niet het pacifisme, enz., de oorlog kan beëindigen, maar dat uiteindelijk het systeem in zijn geheel overwonnen moet worden. Kortom, hiervoor is niets minder nodig dan een revolutie, een

wereldrevolutie.

Hoewel de initiatiefnemers van het evenement terecht 'kampisme' (Duits: Campismus) vermeldden in de uitnodiging (waarbij ze stellingname voor de ene of de andere oorlogvoerende partij afwezen), werd tijdens het hele evenement zelfs het woord 'internationalisme' niet genoemd. Maar hoe kunnen we de uitdagingen van de strijd tegen het kapitalistische systeem aangaan als we er niet in slagen om deze noodzaak van een gezamenlijke strijd van de arbeidersklasse over alle grenzen heen centraal te stellen?

In die trant eindigde onze interventie met het verzoek dat we ons niet hals over kop in het activisme kunnen storten, maar de vraag moeten stellen welke kracht in staat is het kapitalisme te overwinnen, zelfs al lijkt dit op het eerste gezicht onwaarschijnlijk gezien de huidige onmiskenbare problemen van de arbeidersklasse. Maar als je deze vraag niet eens stelt en niet inziet waar en hoe de hefboom moet worden toegepast en hoe lang en moeilijk de weg zal zijn naar het overwinnen van het systeem, dan loop je het risico weg te zakken en uiteindelijk gedemoraliseerd te raken... en natuurlijk blijft het systeem verder onaangetast. Zolang we niet onbevreesd de valkuilen van het activisme onder ogen komen, zal de grootste dadendrang om weerstand te bieden aan het kapitalistische systeem opdrogen zonder enig perspectief. Als je je in rusteloze acties stort – de ene na de andere – loop je weg voor politieke verheldering. Maar is het niet onze taak om aan te tonen hoe de arbeidersklasse moet strijden, ook al kan men niet verwachten dat de ze zich nu rechtstreeks mobiliseert tegen de oorlog, maar dat deze bewuste strijd tegen de oorlog de ontplooiing van het verzet van de arbeidersklasse vereist en daarbij het verband tussen oorlog en crisis en onze verarming centraal moet staan in de bewustwording? Er valt niet aan te ontkomen om deze vragen op te helderen ■

IKS / 5.03.2026

Lees de brochures van de IKS

ABONNEMENTEN

Abon. enkel	Gekoppeld Abonnement : 12€
4€	INTERNATIONALISME/ WERELDREVOLUTIE(2 N°)
8€	INTERNATIONALE REVUE ENGELS/FRANS(2 N°)

Contacteer rechtstreeks de betrokken afdeling voor de IKS-pers in andere landen
Overschrijving kan via PayPal:

STEUNFONDS

- Ons bijstaan bij de verdediging van onze ideeën verloopt ook via financiële steun. Vandaar dit permanent steunfonds voor onze pers en tussenkomst. In tegenstelling met de organisaties van de bourgeoisie die door de heersende klasse en haar staat subsidies krijgen om de belangen van het kapitaal te verdedigen, leeft de revolutionaire organisatie enkel dankzij de bijdragen van zijn militanten. Uw bijdrage, lezer, is een bewuste politieke daad en uiting van solidariteit en steun bij de verdediging van de revolutionaire ideeën.
- Je kan storten via PayPal (zie hierboven) of overmaken tijdens een van onze tussenkomsten.

DISCUSSIE MET DE IKS

De kameraadschappelijke en beargumenteerde confrontatie van standpunten en analyses behoort tot de kern van de ontwikkeling van het klassenbewustzijn. Theoretische reflectie en het vermogen om te leren van de ervaringen van gisteren en de strijd van vandaag zijn essentiële mijlpalen voor de toekomst.

De IKS roept zijn lezers op om zich zoveel mogelijk bij dit proces aan te sluiten door schriftelijke bijdragen te sturen, of het nu gaat om verslagen van vergaderingen die u hebt bijgewoond, wat er op uw werkplek, in uw sector of in uw eigen omgeving gebeurt, of om theoretische bijdragen, enz. Omdat we niet alles kunnen publiceren, zullen we proberen in onze pers te reageren op de meest in het oog springende en bepalende elementen om aldus deel te nemen aan het begrip van de huidige situatie en ervaring van de arbeidersklasse.

Contacteer ons ivm andere discussiemogelijkheden en blijf zo op de hoogte van de komende discussiebijeenkomsten benelux@internationalism.org

IKS - website

- Militarisme en ontbinding (mei 2022)
- Waarom is de analyse van de ontbinding van het kapitalisme essentieel om de huidige gebeurtenissen te begrijpen?
- Het tijdschrift Bilan (1933-1938): over de Nederlandse linkerkant en de overgang naar het communisme
- De versnelling van de kapitalistische ontbinding stelt openlijk de kwestie van de vernietiging van de mensheid.
- Weg met de slachtingen, geen steun aan welk imperialistisch kamp dan ook! Nee tegen pacifistische illusies! Proletarisch internationalisme!
- Pamflet: Genoeg is genoeg! Massaal, ééngemaakt en solidair de strijd ontwikkelen om de aanvallen af te weren
- De historische betekenis van de breuk tussen de VS en Europa
- De strijd begint nog maar pas! Hoe kunnen we onze eenheid en solidariteit versterken?
- GAZA: DE HEL VAN ONTBINDEND KAPITALISME
- Nieuwe stappen in de kapitalistische chaos
- Oorlog Israël, Iran, Verenigde Staten: Een volgende stap in de oorlogszuchtige chaos!
- Pamflet: Alle staten zijn oorlogszuchtig! De enige oplossing voor de mensheid is internationalisme!
- Tegen de xenofobe aanvallen van Trump op de arbeidersklasse en de kreten om "de democratie te verdedigen"
- Bloedbad in Iran: Een meedogenloze strijd tussen burgerlijke facties waarvan het proletariaat het eerste slachtoffer is!
- Democratie is een valstrik voor het bewustzijn en de klassenstrijd
- Kapitalisme is oorlog! Het kapitalisme moet omvergeworpen worden!
- Oorlog en slachtingen in Iran en Libanon - Solidariteit van de hele arbeidersklasse tegen de barbaarsheid van het wereldkapitalisme
- Venezuela, Groenland... Achter het machtsvertoon verergeren de Verenigde Staten de kapitalistische chaos!
- Welke inschatting van de discussies tijdens de bijeenkomst van het Transnational Social Strike Platform?

PUBLICATIES VAN DE IKS - CONTACTADRESSEN

Naam publicatie nooit op envelop vermelden

Accion Proletaria (Spanje)

Schrijven naar het adres in Frankrijk
Communist Internationalist (India)
(in Hindi)

POB 25, NIT,
Faridabad 121 00 Haryana, INDIA
Dünya Devrimi (Turquie)

Schrijven naar het adres in Zwitserland
Internacionalismo (Venezuela, Peru, Ecuador)

Schrijven naar het adres in Frankrijk.
Internationalism (USA)

Schrijven naar het adres in Groot-Brittanië
Internationalisme (België)
PB 102, 2018 Antwerpen (CS), België

Internationell Revolution (Zweden)

Schrijven naar het adres in Zwitserland
Internasyonalismo, (Filippijnen)

Schrijven naar het adres in Indië
Revolucion Mundial (Mexico)

Apartado de Correos 15-024,
C.P. 02600

Distrito Federal, Mexico, Mexico

Revolution Internationale (Frankrijk)

Revue Internationale

BP 30605

31006 Toulouse Cedex 6, Frankrijk

Revolução Internacional (Brazilië)

Schrijven naar het adres in Frankrijk

Rivoluzione Internazionale (Italië)

CP 469, 80100 Napoli, Italie

Wereldrevolutie (Nederland)

Schrijven naar het adres in België.

Weltrevolution (Duitsland)

Schrijven naar het adres in Zwitserland

Weltrevolution (Zwitserland)

Internationale Revue

Postfach 367,

CH-8021 Zürich, Zwitserland

World Revolution (Groot-Brittanië)

BM Box 869, London WC1N 3XX,

Groot-Brittanië

World Revolution (Australië)

Schrijven naar het adres in Groot-Brittanië

BROCHURES - BOEKEN

Je kan de publicaties aanschaffen op al onze open activiteiten, in boekhandels of door overschrijving (geef de gewenste publicaties of abonnementen op) via PayPal: zie kader Abonnementen (+2,5€ per brochure verzendkosten).

- Platform en Manifest € 3
- Krisis en verval van het kapitalisme € 3
- De vakbonden tegen de arbeidersklasse € 3
- Natie of klasse? € 3
- Kommunistische organisatie en klassenbewustzijn (en/fr) € 3
- De Italiaanse Kommunistische Linkerzijde (en/fr) € 10
- De Hollands-Duitse Kommunistische Linkerzijde (en/fr) € 18
- De Britse Kommunistische

- Linkerzijde (en) € 7
- De Franse Kommunistische Linkerzijde (fr) € 6
- De Russische Kommunistische Linkerzijde (en) € 10
- De staat in de overgangperiode van kapitalisme naar communisme (en/fr) € 3
- Het Trotskisme tegen de arbeidersklasse (nl) € 3
- De Golfoorlog (1991) € 1,25
- Fascisme et démocratie, deux expressions de la dictature du capital (fr) € 4,50

- La terreur stalinienne: un crime du capitalisme, pas du communisme (fr) € 3
- Het communisme is geen mooi ideaal ..., maar ... € 3
- Bundel: ecologie en kapitalisme € 2
- Bundel: Rusland 1917, het begin van de wereldrevolutie € 2,50
- Bundel: Het proletariaat tegenover de Belgische staat + de sociaaldemocratie in de 19e eeuw + de oprichting van de Belgische Werklieden Partij € 2,50

Lees het

Internationale
Revue (En/Fr)

Manifest
over de
ecologische
crisis

80 JAAR GELEDEN, DE OPRICHTING VAN DE KOMMUNISTISCHE LINKERZIJDEN VAN FRANKRIJK (I)

De vlam van de revolutionaire organisatie levend houden

In januari 1945 verscheen het eerste nummer van het tijdschrift *Internationale*, het theoretische orgaan van de Franse Fractie van de Kommunistische Linkerzijde (FFGC), die enkele weken eerder was opgericht tijdens haar eerste conferentie in december 1944. [1] Deze groep, bestaande uit een handvol militanten, nam later de naam Gauche Communiste de France (GCF) aan. Zij was tot 1952 politiek zeer actief. [2] Door zich aan te sluiten bij de politieke continuïteit van de Linkerfractie van de Kommunistische Partij van Italië, leverde zij een onschatbare politieke bijdrage, met name op het vlak van de organisatie en de opvatting van het militantisme. Midden in de nacht van de contrarevolutie waren de revolutionaire minderheden aanzienlijk geslonken en sterk geïsoleerd van de rest van de arbeidersklasse, de GCF werd de vonk die de vlam van de revolutie brandend hield. Sinds haar oprichting in 1975 heeft de IKS zich altijd beroepen op de erfenis van de Italiaanse Fractie en de GCF. 80 jaar na de oprichting van deze groep wil dit artikel een kort overzicht geven van het traject van deze organisatie en haar belangrijkste bijdragen belichten, die als basis dienden voor de oprichting van de IKS 50 jaar geleden.

De verdediging van de rol van de fractie

Vanaf 1937 kreeg de Linkerfractie van de Kommunistische Partij van Italië (Italiaanse Fractie) [3] te maken met ernstige politieke moeilijkheden. Problemen die vooral verband hielden met de analyse van de historische koers. Het grootste deel van de groep, evenals haar centrale orgaan, begon de stelling te verdedigen dat de oorlogen uit die periode tot doel hadden de arbeiders uit te roeien en niet langer voortkwamen uit interimperialistische tegenstellingen. Deze analyse werd met name verdedigd en ontwikkeld door Vercesi. Hij was een van de belangrijkste leiders van de Italiaanse Fractie en ontwikkelde het idee dat het kapitalisme de veralgemeende oorlogen

kon vermijden en zijn economische tegenspraken kon overwinnen door de ontwikkeling van zijn oorlogseconomie. Volgens hem moest de situatie van 'lokale oorlogen' die toen heerste in Spanje, Ethiopië, Mantsjoerije, enz., niet worden beschouwd als een opmaat naar een wereldoorlog, maar als een oorlog tegen de arbeidersklasse om te voorkomen dat deze de weg naar de kommunistische revolutie zou inslaan. Deze ernstige analysefouten brachten de Fractie in totale verwarring toen in september 1939 de Tweede Wereldoorlog uitbrak. De meerderheid van de Fractie, onder leiding van Vercesi, vertheoretiseerde ronduit de "sociale verdwijning van het proletariaat in oorlogstijd" en bijgevolg het stopzetten van de georganiseerde militante activiteit. Slechts een kleine minderheid verzette zich krachtig tegen deze visie. Op de vlucht voor het door de Duitsers bezette gebied zocht dit handjevol militanten zijn toevlucht in Marseille, terwijl ze probeerden contact te houden met de andere militanten in Parijs.

Omdat de Internationale Kommunistische Linkerzijde en de Italiaanse Fractie geen duidelijk beeld konden schetsen van hun rol in het licht van een samenhangende analyse van de wereldsituatie, waren ze niet in staat om de beproeving het hoofd te bieden die het uitbreken van de oorlog met zich meebracht. In september 1939 werd het Internationaal Bureau van de Kommunistische Linkerzijde ontbonden. De Italiaanse Fractie viel uiteen en de banden tussen de secties werden vrijwel verbroken. Pas vanaf juni 1940 kon de politieke activiteit in de Marseille groep weer op gang komen en in de daaropvolgende maanden begon de Fractie zich weer te vormen door opnieuw contact te leggen met verspreide militanten in Frankrijk en België. Onder deze omstandigheden slaagde de kleine kern van militanten in Marseille erin enkele personen uit het trotskistische milieu voor haar standpunten te winnen. Enkele maan-

den later vormde deze kleine kring van ongeveer tien militanten, onder impuls van Marc Chirik [4], op basis van een beginselverklaring de Franse Kern van de Kommunistische Linkerzijde:

"In 1942, midden in de imperialistische oorlog, vormde een groep kameraden, die organisatorisch en politiek brak met de begripsverwarring en het opportunisme van de trotskistische organisaties en de imperialistische oorlog, op basis van de politieke grondslagen van de Internationale Kommunistische Linkerzijde een nieuwe kern van de Kommunistische Linkerzijde. [5]

Vanaf 1943 begonnen de Italiaanse Fractie en de Franse Kern gezamenlijk actie te ondernemen om de imperialistische oorlog openlijk aan de kaak te stellen en het proletarische internationalisme te verdedigen: "In verschillende Franse steden werden affiches opgehangen waarin de imperialistische oorlog en alle militaire kampen aan de kaak werden gesteld. Er werden pamfletten in het Duits, Engels, Italiaans en Frans uitgedeeld in militaire treinen die naar het front vertrokken. Na de Amerikaanse landing op 6 juni 1944 werd een oproep gedaan aan alle soldaten en arbeiders om hun klassensolidariteit over de grenzen heen te tonen; een oproep om het vuren te staken en de wapens neer te leggen en zich op basis van 'het internationale klassenfront' allemaal te verenigen tegen het wereldkapitalisme, de imperialistische oorlog om te vormen in een burgeroorlog en voor de overwinning van de wereldrevolutie". [6] Dit intensieve werk, dat voornamelijk werd uitgevoerd door de 'Franse kern', resulteerde met name in de numerieke groei van de groepen in Marseille en Parijs. In december 1944, tijdens haar eerste conferentie, veranderde de kern in de Fraction Française de la Gauche Communiste (FFGC). De Internationale Kommunistische Linkerzijde telde voortaan, naast de Italiaanse en de Belgische Fractie, een nieuwe fractie, waarmee het project dat in 1937 door het Internationaal Bureau van de Kommunistische

Linkerzijde was geformuleerd, werd gerealiseerd.

"De programmatische grondslagen waren strikt dezelfde als die van de Italiaanse en Belgische fracties: van de resolutie van het Internationaal Bureau van de Kommunistische Linkerzijde van 1938 en van de hele traditie van Bilan". [7]

De door de conferentie gekozen uitvoerende commissie (UK) omvatte een lid van de UK van de Italiaanse Fractie (Marc Chirik) om het niet-autonome karakter van de nieuwe fractie te benadrukken. [8] Maar de banden tussen de restanten van de Italiaanse Fractie en de Franse Fractie zouden zeer snel verslappen, vanwege een zeker wantrouwen van de eerste ten opzichte van de tweede. In feite was de Italiaanse Fractie, zoals tijdens de 3e conferentie in mei 1944 werd erkend, er niet in geslaagd om de crisis, die haar aan het einde van de jaren 1930 had getroffen, volledig te boven te komen. De oprichting van de Partito Comunista Internazionale (PCInt) in 1943 in Italië had de desoriëntatie en versnippering binnen de Italiaanse Fractie nog verergerd. [9] Tijdens haar conferentie in mei 1945 werd besloten zich te onttrekken en de leden op individuele basis te integreren in de nieuwe 'partij' die in Italië was opgericht. Alleen Marc Chirik verzette zich krachtig tegen dit besluit, zolang de standpunten van de nieuwe partij, die nog onbekend waren, niet konden worden gecontroleerd. Geconfronteerd met de zelfmoordactie van de Fractie [10] nam hij uiteindelijk ontslag uit zijn UK, verliet de conferentie uit protest en besloot de revolutionaire strijd voort te zetten binnen de Franse Fractie (FFGC). Eind 1945 nam de FFGC de naam Gauche Communiste de France (GCF) aan. Zij was voortaan de enige revolutionaire groep die vastbesloten was de revolutionaire strijd voort te zetten door zich sterk te baseren op de erfenis en de klassieke standpunten van de Italiaanse Fractie en de Internationale Kommunistische Linkerzijde. De GCF nam de kritische

houding over die Bilan had ontwikkeld in haar strijd tegen het opportunisme van de door Trotski geleide Linkse Oppositie. Zij zou deze strijd voortzetten binnen het revolutionaire milieu, met name tegen de volledig opportunistische houding die de Partito Comunista Internazionale in Italië vanaf 1943 had ontwikkeld.

De strijd tegen het opportunisme binnen het Linkskommunisme

De Kommunistische Linkerzijde van Frankrijk hield in juli 1945 haar tweede conferentie, waarop zij een rapport over de internationale situatie aannam. Dit document verdedigde de klassieke standpunten van het marxisme over imperialisme en oorlog, met name tegen de afwijkingen ontwikkeld door Vercesi. Het vormde een echte verdieping van het begrip van de belangrijkste problemen waarmee de arbeidersklasse in het verval van het kapitalisme te maken had. De GCF begreep met name dat de pogingen van het proletariaat om vanaf 1943-1944 in opstand te komen, zoals in Italië, geen einde hadden gemaakt aan de contrarevolutie. De wereldbourgeoisie had lering getrokken uit de revolutionaire golf die aan het einde van de Eerste Wereldoorlog was uitgebroken. Zij had elke vorm van proletarische reactie en solidariteit op internationaal vlak met de meest cynische en wrede middelen vermeerderd.

Bovendien kon de GCF, door zich het standpunt van de Italiaanse Fractie over de voorwaarden voor het ontstaan van de partij [11] eigen te maken, inzien dat dit absoluut niet aan de orde was; de taak van dat moment lag in de voortzetting van het werk dat de Italiaanse Fractie vanaf het einde van de jaren 1920 had ondernomen. Onder deze omstandigheden begon de GCF een kameraadschappelijke maar onverzettelijke polemiek tegen de rampzalige aanpak van de PCInt: "De weg naar de

[wordt vervolgd op pagina 6](#)

- Sinds de Eerste Wereldoorlog is het kapitalisme een maatschappelijk systeem in verval. Het heeft de mensheid tweemaal in een barbaarse cyclus gestort van crisis, wereldoorlog, wederopbouw en nieuwe crisis. In de jaren tachtig is het aan de laatste fase van dat verval begonnen, de fase van zijn ontbinding. Voor deze onomkeerbare historische neergang bestaat er maar één enkele keuze: socialisme of barbarij, kommunistische wereldrevolutie of vernietiging van de mensheid.
- De Commune van Parijs van 1871 vormde de eerste poging van het proletariaat om die revolutie tot een goed einde te brengen, op een moment waarop de omstandigheden daarvoor nog niet rijp waren. Onder de voorwaarden die werden geschapen door de intrede van het kapitalisme in zijn vervalperiode vormde de Oktoberrevolutie van 1917 in Rusland de eerste stap naar een waarachtige kommunistische wereldrevolutie, temidden van een internationale revolutionaire golf die een eind maakte aan de imperialistische oorlog en die verscheidene jaren voortduerde. De mislukking van die revolutionaire golf, met name in Duitsland in 1919-1923, veroordeelde de revolutie in Rusland tot het isolement en een snelle ontarding. Het stalinisme was niet het product van de Russische revolutie, maar de doodgraver ervan.
- De verstaatste regimes die onder de naam van 'socialistisch' of 'kommunistisch' het licht zagen in de Sovjet-Unie, in de landen van Oost-Europa, in China, Cuba, enzovoort, waren niets anders dan bijzonder wrede vormen van de universele tendens tot staatskapitalisme die eigen is aan de vervalperiode.
- Sinds het begin van de twintigste eeuw zijn alle oorlogen imperialistische oorlogen, in de strijd op leven en dood tussen staten, groot of klein, voor de verovering of het behoud van een plaats in de internationale arena. Deze oorlogen brengen de mensheid op steeds groter schaal niets dan dood en verderf. De arbeidersklasse kan

er enkel op antwoorden met haar internationale solidariteit en de strijd tegen de bourgeoisie in alle landen.

- Alle nationalistische ideologieën over 'nationale onafhankelijkheid', 'zelfbeschikkingsrecht der volkeren', of ze nu etnische, historische of religieuze voorwendsels aanvoeren, zijn een waar vergif voor de arbeiders. Door hen op te roepen partij te kiezen voor de een of andere fractie van de bourgeoisie brengen ze de arbeiders ertoe zich tegen elkaar te keren en elkaar uit te moorden voor de ambities en oorlogen van hun uitbuiters.
- In het kapitalisme in verval zijn parlement en verkiezingen een maskerade. Elke oproep om deel te nemen aan het parlementaire circus versterkt enkel de leugen die verkiezingen voorstelt als een werkelijke keuze voor de uitgebuiters. De 'democratie', een bijzonder huichelachtige vorm van burgerlijke heerschappij, verschilt niet fundamenteel van andere vormen van kapitalistische dictatuur zoals stalinisme en fascisme.
- Alle fracties van de bourgeoisie zijn even reactionair. Alle zogenaamde 'arbeiderspartijen', 'socialistische' en 'kommunistische' partijen (de huidige ex-'kommunisten') alsook de 'ultra-linkse' organisaties (trotskisten, maoïsten en ex-maoïsten, officiële anarchisten) vormen de linkerzijde van het politieke apparaat van het kapitaal. Alle tactieken van 'volksfront', 'antifascistisch front' of 'eenheidsfront', waarin de belangen van het proletariaat worden vermengd met die van een fractie van de bourgeoisie, dienen enkel om de strijd van het proletariaat in bedwang te houden en van zijn doel af te leiden.
- Met het verval van het kapitalisme zijn de vakbonden overall omgevormd tot organen van de kapitalistische orde binnen het proletariaat. De organisatievormen van de vakbeweging, zowel de 'officiële' als die van de 'basis', dienen louter om de arbeidersklasse in te kaderen en haar strijd te saboteren.
- Om haar strijd met succes te kunnen voeren moet de arbeidersklasse haar gevechten verenigen door zelf de

uitbreiding en organisatie ervan op zich te nemen, door soevereine algemene vergaderingen en comités van afgevaardigden die door die vergaderingen gekozen worden en er ieder moment door kunnen worden afgezet.

- Terrorisme is in geen enkel opzicht een strijdmiddel van de arbeidersklasse. Als uiting van maatschappelijke lagen zonder historische toekomst en van de ontbinding van de kleinburgerij, voorzover het al niet rechtstreeks voortspruit uit de oorlogen die de staten voortdurend onderling voeren, vormt het in ieder geval een voedingsbodem voor manipulatie door de bourgeoisie. Omdat het geheime acties van kleine minderheden aanprijst staat het in volslagen tegenspraak tot het klassengeweld dat voortvloeit uit de bewuste en georganiseerde massaactie van het proletariaat.
- De arbeidersklasse is de enige klasse die in staat is de kommunistische revolutie tot een goed einde te brengen. Door haar revolutionaire strijd komt de arbeidersklasse onvermijdelijk in confrontatie met de kapitalistische staat. Om het kapitalisme te vernietigen zal de arbeidersklasse alle staten omver moeten werpen en op wereldschaal de dictatuur van het proletariaat instellen: de internationale macht van de arbeidersraden, waarin heel het proletariaat verenigd is.
- De kommunistische omvorming van de maatschappij door de arbeidersraden betekent noch 'zelfbeheer', noch 'nationalisatie' van de economie. Het communisme vereist de bewuste afschaffing door de arbeidersklasse van de kapitalistische maatschappelijke verhoudingen: loonarbeid, warenproductie, nationale grenzen. Het vereist de opbouw van een wereldgemeenschap waarvan heel de activiteit gericht is op de volle bevrediging van de menselijke behoeften.
- De revolutionaire politieke organisatie vormt de voorhoede van het proletariaat, als actieve factor in het proces van veralgemening van het klassenbewustzijn binnen het proletariaat. Haar rol bestaat niet uit 'het organiseren van de arbeidersklasse' of

uit het 'grijpen van de macht' in haar naam, maar uit het actief deelnemen aan de éénmaking van de strijd, aan het in eigen handen nemen ervan door de arbeiders en uit het afbakenen van een revolutionaire politieke oriëntatie voor de strijd van het proletariaat.

ONZE ACTIVITEIT

- De theoretische en politieke verheldering van de doelen en middelen van de strijd van het proletariaat, van de historische en onmiddellijke voorwaarden ervan.
- De georganiseerde, verenigde en gecentraliseerde tussenkomst op internationaal vlak om bij te dragen tot het proces dat leidt naar de revolutionaire actie van de arbeidersklasse.
- De hergroepering van de revolutionairen voor de oprichting van een ware kommunistische wereldpartij, die onmisbaar is voor het proletariaat ter omverwerping van de kapitalistische heerschappij en op weg naar de kommunistische samenleving.

ONZE OORSPRONG

- De standpunten van de revolutionaire organisaties en hun activiteit zijn het product van de voorbije ervaringen van de arbeidersklasse en van de lessen die haar politieke organisaties er sinds haar ontstaan uit hebben getrokken. De I.K.S. beroept zich daarom op de achtereenvolgende bijdragen van de Bond van Kommunisten van Marx en Engels (1847-1852), van de drie Internationales (de Internationale Werklieden Vereniging, 1864-1872, de Socialistische Internationale, 1889-1914, de Kommunistische Internationale, 1919-1928), van de linkerfracties die zich in de jaren 1920-1930 uit de onttaardende Derde Internationale hebben losgemaakt, in het bijzonder de Duitse, Hollandse en Italiaanse Linkerzijde.